

Pappus

PAPPUS

Rośliny i zabawa

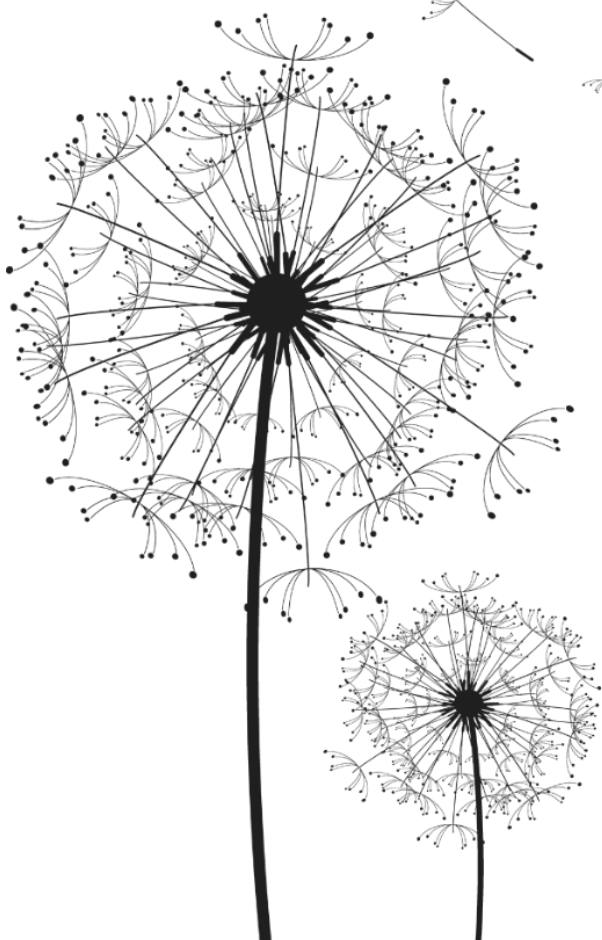
Promowanie

umiejętności

uniwersalnych

Przewodnik dla trenerów nauczycieli i osób pracujących z
młodzieżą

Edycja Wersja

Pappus

Pappus

Kontrola dokumentów

Referencje:	Rośliny i Zabawa Wywołujące Uniwersalne Umiejętności (PAPPUS)
Działanie:	IO3 Dokument 1 - pomocniczy przewodnik szkoleniowy dla nauczycieli i osób pracujących z młodzieżą.
Autorzy:	Niniejszy dokument został opracowany pod kierunkiem Uniwersytetu Gloucestershire przy wsparciu organizacji partnerskich.
Postać:	Wersja ostateczna uzgodniona przez partnerstwo
Data:	10-04-2022
Zastrzeżenie:	Ten projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Umowa o dofinansowanie nr 2019-1-UK01-KA201-061967

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Partnerzy

Uniwersytet Gloucestershire (koordynator)
(Wielka Brytania)
<http://www.glos.ac.uk>

Play Learning Life
(Wielka Brytania)
<https://www.plloutdoors.org.uk/>

Gesellschaft für Sozialforschung und Bildung
(Austria)
<http://www.gesob.at>

Palacký University
Olomouc

Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu, Wydział Kultury
Fizycznej
(Republika Czeska)
<http://www.upol.cz/>

Fundacja Rogersa
(Węgry)
<http://www.rogersalapitvany.hu/>

Stowarzyszenie Gedania 1922
(Polska)
<http://www.gedania1922.pl>

TANDEM n.o.
(Słowacja)
<http://www.tandemno.sk>

Spis treści

Kontrola dokumentów	ii
Partnerzy	iii
Wprowadzenie	1
Efekty uczenia się	2
Środki na realizację	3
Program treningu bezpośredniego	4
Sugerowane dla pełnego, bezpośredniego, 5-dniowego szkolenia	4
Rozszerzony kurs	5
Moduł 1: Wprowadzenie i dostrojenie	7
Plan sesji - Moduł 1 Wprowadzenie i dostrojenie	8
Moduł 2: Indywidualne, pogłębione doświadczenie przyrodnicze	15
Plan lekcji - Moduł 2 Osobiste, pogłębione doświadczenia w kontakcie z przyrodą	16
Moduł 3: Wyprowadzanie nauki i zabawy na zewnątrz	21
Plan zajęć - Moduł 3 Wyprowadzanie nauki i zabawy na zewnątrz	22
Moduł 3	35
Moduł 4: Poznawanie roślin	45
Plan zajęć - Moduł 4 Poznawanie roślin	46
Moduł 5: Ekologia	53
Plan sesji - Moduł 5 Ekologia	54
Moduł 5	58
Moduł 6: Rośliny jako aktorzy	61
Plan zajęć - Moduł 6 Rośliny jako aktorzy	62
Moduł 6	65
Moduł 7: Praca z roślinami i dziećmi	71
Plan zajęć - Moduł 7 Praca z roślinami i dziećmi	72
Moduł 8: Ocena i zakończenie	75
Plan sesji - Moduł 8 Ocena i zakończenie	76
Rozgrzewka	80

Wprowadzenie

Poniższy program szkolenia został opracowany w ramach projektu PAPPUS - Plants and Play Producing Universal Skills (2019-1-UK01-KA201-061967), współfinansowanego z programu Unii Europejskiej Erasmus+. W ramach projektu bada się, w jaki sposób rośliny ze świata przyrody i ogrodnictwa mogą być wykorzystywane w zabawie, aby połączyć młodych ludzi z ich środowiskiem zewnętrznym. Takie połączenie nie tylko zwiększy ich przyszłe oczekiwania i długoterminowe zrozumienie świata przyrody, ale także rozwinie szersze umiejętności i kompetencje oraz pozwoli na uzyskanie większej świadomości i zrozumienia potencjalnych ścieżek kariery.

Program ten obejmuje 8 modułów dotyczących roślin, nauki i zabawy i został opracowany, aby umożliwić nauczycielom i osobom pracującym z młodzieżą włączenie zasobów programu PAPPUS do swojej pracy. Jednocześnie program szkolenia ma na celu kształtowanie postaw uczestników wobec "bycia w przyrodzie" oraz znaczenia budowania osobistego związku z przyrodą zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych (np. nauczycieli).

Opracowano dwie różne ścieżki wspierające proces uczenia się.

1. Pomocny przewodnik szkoleniowy dla nauczycieli i osób pracujących z młodzieżą. (Ten dokument)

Niniejszy dokument jest przeznaczony do prowadzenia przez moderatora w szkole lub innym miejscu. Może to być osoba z danej szkoły/placówki lub ekspert z zewnątrz. *Moduły można przeprowadzić w ciągu 5-dniowego kursu intensywnego (zob. tabela na [stronie 4](#)), ale zalecamy podzielenie go na części i przeprowadzenie jako kursu rozszerzonego w ciągu 4-5 oddzielnych dni lub 8-10 półdniowych kursów trwających przez semestr lub rok szkolny (zob. sugerowane połączenie modułów na [stronie 5](#)). Taka elastyczność ma wiele zalet. Niektóre zajęcia i moduły zawierają elementy Action Learning, które wymagają pracy w środowisku uczniów. Korzystne jest także prowadzenie kursu w ciągu roku akademickiego, aby wykorzystać zmiany sezonowe, dni rozwoju zawodowego oraz identyfikację roślin.

2. Przewodnik do samodzielnej nauki dla nauczycieli i osób pracujących z młodzieżą.

Ta druga wersja szkolenia przeznaczona jest do samodzielnej nauki w trybie przyspieszonym. Dzięki temu można pracować samodzielnie lub (najlepiej) z kolegami we własnym środowisku lub grupie. Ten plik można pobrać tutaj <https://pl.pappusproject.eu/training-course-materials>

Każdy przewodnik zawiera rozdziały modułowe, w których można łatwo znaleźć streszczenia modułów, ćwiczenia, zasoby i załączniki. W całym kursie każde ćwiczenie zostało powiązane z innymi, aby pokazać jego główny cel - teoria, praktyka, dyskusja, aktywne uczenie się. Zobacz poniższy klucz:

Teoria

Praktyczna strona

Dyskusja

Aktywne uczenie się

Efekty uczenia się

Każdy moduł został powiązany z jednym z pięciu głównych efektów uczenia się, a poszczególne zajęcia z jednym lub kilkoma efektami cząstkowymi.

Do końca kursu uczestnicy będą:

1. wykazać się zrozumieniem projektu PAPPUS
 - a. nazwać i zidentyfikować PAPPUS 15 - naszą "piętnastkę" powszechnie występujących roślin.
 - b. wykazać się pewnością siebie w rozpoznawaniu różnych gatunków roślin.
 - c. wie, gdzie może znaleźć dalsze wsparcie, aby pomóc sobie i dzieciom w rozpoznawaniu roślin.

2. rozumieć, w jaki sposób obiekty przyrodnicze mogą być wykorzystywane w pracy pedagogicznej
 - a. opisać korzyści i znaczenie zabawy i nauki na świeżym powietrzu, w otoczeniu roślin.
 - b. wykazać się zrozumieniem możliwości, jakie stwarza formalny program nauczania, by uczyć się poza nim.
 - c. wykazać, jak ważne jest planowanie, przygotowanie i zarządzanie ryzykiem w celu ułatwienia regularnego i stopniowego wykorzystywania świata przyrody do zabawy i nauki.
 - d. wykazać się pewnością siebie w wykorzystywaniu środowiska zewnętrznego do prowadzenia celowych działań edukacyjnych.
 - e. znać pełen zakres zasobów programu PAPPUS oraz sposoby ich wykorzystania w celu osiągnięcia określonych efektów kształcenia.
 - f. wykorzystywać zasoby programu PAPPUS do tworzenia procesu pedagogicznego dla swoich uczniów.

3. zrozumieć znaczenie osobistego związku z naturą w pracy z roślinami
 - a. wykazać się zrozumieniem różnych punktów widzenia ludzi i przyrody.
 - b. wykazać się zrozumieniem kwestii etycznych związanych z byciem "w przyrodzie".
 - c. wykazać się zrozumieniem związku między rozumieniem i szanowaniem przyrody a potrzebą dbania o nią.
 - d. budowanie pozytywnego nastawienia do roślin i przyrody.
 - e. budowanie pozytywnych uczuć i postaw wobec przyrody poprzez sztuki twórcze.

4. wykazać się zrozumieniem współzależności i powiązań
 - a. wykazać się zrozumieniem podstawowych zasad ekologii.
 - b. wykazać się zrozumieniem współzależności i myślenia systemowego.
 - c. zrozumieć, w jaki sposób język, którego używamy, wpływa na nasz sposób myślenia.
 - d. przedstawianie i rozwijanie przykładów pozytywnego użycia języka i kontaktu z przyrodą.

5. rozwijać umiejętności osobiste
 - a. doświadczając zwiększonego nastawienia na współpracę.
 - b. doświadczenie w rozwijaniu umiejętności negocjacyjnych i komunikacyjnych.
 - c. udzielanie/otrzymywanie indywidualnych pozytywnych informacji zwrotnych.
 - d. opisywać doświadczenia

Środki na realizację

Kurs ten został zaprojektowany tak, aby można go było przeprowadzić przy minimalnym nakładzie środków, wraz z Zestawem Narzędzi PAPPUS, który jest dostępny w 5 językach tutaj

<https://pl.pappusproject.eu/io-02-toolkit>

Lista przydatnych zasobów programu PAPPUS, pomocnych w jego realizacji:

<https://pl.pappusproject.eu/>

- Zestaw narzędzi PAPPUS
- PAPPUS Strona internetowa
- Przykłady Springboard Learning
- Przykłady zabaw Springboard
- Przykłady arkuszy informacyjnych dotyczących identyfikacji roślin
- Przykłady kartek Happy Families
- Przykłady kart fantasy PAPPUS
- Terminy botaniczne - słowniczek i dodatkowe ilustracje z adnotacjami, przedstawiające bardziej szczegółowo struktury roślin.

Program treningu bezpośredniego

Sugerowane dla pełnego, bezpośredniego, 5-dniowego szkolenia

	1 st dzień	2 nd dzień	3 rd dzień	4 th dzień	5 th dzień
10:00-11:30		Moduł 3 (wybierz działania najbardziej odpowiednie dla uczestników) Nauka i zabawa na świeżym powietrzu	Moduł 5 Ekologia 1	Moduł 6 Rośliny jako aktorzy 1	Moduł 8 Zamknięcie strony
11:30-11:45		Przerwa	Przerwa	Przerwa	Przerwa
11:45-13:15	Moduł 1 Wprowadzenia	Moduł 3 Nauka i zabawa na świeżym powietrzu	Moduł 5 Ekologia 2	Moduł 6 Rośliny jako aktorzy 2	Moduł 8 Ocena kursu
13:15-14:30	Przerwa na lunch	Przerwa na lunch	Przerwa na lunch	Przerwa na lunch	Przerwa na lunch
14:30-16:00	Moduł 2 Dzielenie się historiami	Moduł 4 Poznawanie roślin 1	Wolne popołudnie / Program zorganizowany / Transfer wiedzy Wizyta studyjna (jeśli kurs ma charakter jednotygodniowy, należy uwzględnić wybraną wizytę studyjną).	Moduł 7 Projektowanie procesu pedagogicznego	
16:00-16:15	Przerwa	Przerwa		Przerwa	
16:15-17:45	Moduł 2 Osobiste doświadczenia	Moduł 4 Poznawanie roślin 2		Czas wolny	

Rozszerzony kurs

Sugerowana kombinacja modułów do realizacji w semestrze lub roku szkolnym

Moduły	Sugerowana dostawa
Moduły 1 i 2	Mogą być prowadzone razem w ramach jednej sesji.
Moduł 3	Najlepiej przedstawić je w rozbiciu na poszczególne działania i odpowiadające im zadania w ramach uczenia się przez działanie. W następujący sposób:
	<ul style="list-style-type: none">• A1 i A2= ½ dnia z następującymi po nich zadaniami Action Learning.
	<ul style="list-style-type: none">• A3 (1 godz.) można dodać do powyższego, jeśli czas na to pozwala, lub przeprowadzić oddzielnie. z następującymi po nim zadaniami Action Learning.
	<ul style="list-style-type: none">• Sesja grupowa A4 (1,5 godziny) z zadaniami uzupełniającymi.
	<ul style="list-style-type: none">• A5 i A6 (1 godz. 40 min.) odbywają się razem.
<ul style="list-style-type: none">• A7 wymaga przygotowania ze strony uczestników, więc musi być prowadzona jako osobna sesja i może być zrealizowana w ciągu 1,5 godziny.	
Moduł 4	Do ½ dnia - przy pracy uzupełniającej.
Moduł 5	1½ godziny.
Moduł 6	3+ godzin.
Moduł 7	2 godziny. Jest to zadanie podobne do ćwiczenia 7 z modułu 3, ale ma szersze zastosowanie niż tylko w szkołach, w placówkach zabaw i wśród innych użytkowników tych materiałów.
Moduł 8	1½ godziny. Moduł ten może być realizowany razem z Modułem 7 jako ostatnia sesja kursu rozszerzonego.

Moduł 1:
Wprowadzenie i
dostosowanie

Moduł 1: Wprowadzenie i dostrojenie

Efekty uczenia się

Po zakończeniu sesji uczestnicy będą potrafili

1. Wykazanie się zrozumieniem projektu PAPPUS.
2. Rozumienie, w jaki sposób obiekty przyrodnicze mogą być wykorzystywane w pracy pedagogicznej.
3. Zrozumienie znaczenia osobistego związku z naturą w pracy z roślinami.

Podsumowanie sesji

Sesja ta wprowadza do projektu PAPPUS i planu szkolenia. Przygotowuje grunt do wykorzystania roślin i innych aspektów świata przyrody w pracy pedagogicznej, ukazując znaczenie osobistego związku z naturą.

Uwagi trenera

Jest to moduł wprowadzający, w którym szczególny nacisk kładzie się na stworzenie pozytywnej atmosfery dla całego kursu.

Plan sesji - Moduł 1 Wprowadzenie i dostrojenie

Działalność i LO	Czas	Zawartość	Metoda	Zasoby
Działalność 1 LO 1	15 minut 	Powitanie, wprowadzenie i dostrojenie Cel: powitanie uczestników, przedstawienie projektu PAPPUS i szkolenia, zapoznanie się z przestrzenią	Cała grupa	
Działalność 2 LO 2	30 minut 	Wprowadzenie z roślinami Cel: poznanie siebie nawzajem, rozpoczęcie myślenia o roślinach	Praca indywidualna Cała grupa	Rośliny / nasiona / owoce do wprowadzenia LUB zdjęcia roślin
Działalność 3 LO 3	30 minut 	Wspomnienia z dzieciństwa w naturze (zabawa) Cel: nawiązanie do osobistych doświadczeń z przyrodą jako podstawa do pracy w naturze	Praca indywidualna Małe grupy Cała grupa	Papier / ołówek / flamastry / kolory itp.
Działalność 4 LO 3	10 minut 	Film: Przyroda dla wszystkich Wideo o przyrodzie (Przyroda dla wszystkich) i oficjalne otwarcie kursu	Cała grupa	Wideo, projektor, ekran, głośniki
Streszczenie	5 minut	Podsumowując	Cała grupa	

Ćwiczenie 1: Powitanie, wprowadzenie i dostrojenie

Efekty uczenia się:

1. Zaprezentowanie wiedzy na temat projektu PAPPUS

Czas: 15 minut

Metoda: Cała grupa

Zasoby

- [Wprowadzenie do programu PAPPUS PPT](#)

Działalność

Wprowadzenie

Celem sesji otwierającej jest powitanie uczestników, przedstawienie projektu PAPPUS i samego szkolenia oraz nadanie odpowiedniego tonu kursowi. Przygotuj przyjazne otoczenie, np. krzesła ustawione w półokręgu. Odpowiednio udekoruj salę zdjęciami, obrazami, materiałami (w tym roślinami), tak by wyglądała na zabawną. Porozmawiaj z uczestnikami po ich przybyciu i zaproponuj im poczęstunek.

Powitaj uczestników i przedstaw się. Zanim omówisz szczegóły kursu, poproś wszystkich o przygotowanie się do kilku zadań związanych z dostrojeniem. Poproś grupę, aby zaczęła chodzić po sali, zwracając uwagę na przestrzeń fizyczną, w której spędzą kilka najbliższych dni. Zwracając uwagę na własne ciało, poproś o skupienie się na obszarach napięcia i wyobrażenie sobie ich uwolnienia. Kiedy w grupie pojawi się poczucie odprężenia, poproś uczestników, by zwrócili uwagę na siebie nawzajem, nawiązując najpierw zwykły kontakt wzrokowy, a następnie witając się machnięciem ręki, uściskiem dłoni, poklepaniem po ramieniu, przytuleniem itp.

"Geometria przestrzeni": zadaj serię pytań dotyczących uczestników i każ im stanąć w różnych rogach sali, zgodnie z udzielonymi odpowiedziami. Możliwe pytania to:

- Jaki był główny środek transportu, którym się tu dostałeś? Odpowiedzi: samolot / pociąg / samochód / transport publiczny / spacer
- Jakie masz zwierzęta domowe? Odpowiedzi: pies(y) / kot(y) / itp.
- Ile masz dzieci? Odpowiedzi: Brak dzieci / 1 dziecko / 2 dzieci / 3 lub więcej dzieci

Zbierz grupę w siedzący krąg. Zaprezentuj [PAPPUS PPT wprowadzający](#), przedstaw projekt PAPPUS i zasoby PAPPUS ([Zestaw Narzędzi](#), [Strona Internetowa](#)) oraz wyjaśnij strukturę kursu i czas trwania poszczególnych sesji. Przedstaw procedury utrzymania porządku i ewakuacji, aby zapewnić bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom. Przedstaw krótko plan szkolenia, sposób jego opracowania oraz partnerów zaangażowanych w jego realizację (zob. [str. ii](#)).

Przedstawić strukturę kursu, w którym uczestniczą, godziny, przerwy na poczęstunek itp. oraz zająć się wszelkimi początkowymi pytaniami (część z nich można zadać, rozmawiając z uczestnikami po ich przybyciu).

Ćwiczenie 2: Wprowadzenie z roślinami

Efekty uczenia się:

1. Zrozumienie, w jaki sposób obiekty przyrodnicze mogą być wykorzystywane w pracy pedagogicznej

Czas: 30 minut

Metoda: Zajęcia indywidualne i w całej grupie

Zasoby

- Stół z różnymi przedmiotami naturalnymi (owoce, nasiona, gałęzie, liście itp.).

Działalność

Przygotuj stół pełen naturalnych przedmiotów, takich jak owoce, nasiona, gałęzie, rośliny, skały itp. Im bardziej zróżnicowane przedmioty, tym lepiej.

Poproś uczestników, aby zebrali się wokół stołu i przeglądając jego zawartość, zastanowili się, jak tu dotarli, co ich zmotywowało do wzięcia udziału w szkoleniu i jakie są ich oczekiwania; poproś, aby zauważyli, jak się czują w danej chwili. Skupiając się na naturalnych przedmiotach, każdy uczestnik wybiera jeden przedmiot, z którym czuje się w danej chwili związany, który podsumowuje jego obecność na szkoleniu. Zbierz wszystkich w kręgu i poproś, by zaczęli przedstawiać się za pomocą wybranych przez siebie przedmiotów. Każdy może zacząć od podania swojego imienia i informacji, skąd przybył, a następnie pokazać swój przedmiot i wyjaśnić, dlaczego go wybrał. Znajdź czas, aby każdy uczestnik podzielił się w ten sposób swoimi odczuciami.

Uwagi trenera

Jeśli masz dostęp do przestrzeni na zewnątrz w środowisku naturalnym, możesz urozmaicić to ćwiczenie. Poproś uczestników, aby spędzili 10-15 minut na zewnątrz, zapoznając się z otoczeniem, gdzie mogą wybrać jakiś przedmiot, który przyniosą do sali. Uwaga: Jeśli uczestnicy znajdą żywą roślinę, zamiast zrywać ją, poproś ich o zrobienie zdjęcia, które następnie mogą pokazać grupie.

Jako podstawę do pracy na łonie natury warto wspomnieć, że nie powinniśmy szkodzić środowisku naturalnemu, zrywając kwiaty lub łamiąc gałęzie "dla idealnego zdjęcia".

Kiedy uczestnicy się przedstawiają, należy ustalić limit czasowy. W niektórych grupach ludzie lubią opowiadać o sobie, ale w większej grupie przedstawienie się może być zbyt długie, jeśli wszyscy będą opowiadać długie historie. W zależności od tego, ile macie czasu, ustalcie limit 3 minut na osobę, a następnie delikatnie zasygnalizujcie, kiedy czas minie.

Ćwiczenie 3: Wspomnienia z dziecięcych zabaw w naturze

Efekty uczenia się:

3. Zrozumienie znaczenia osobistego związku z naturą w pracy z roślinami

Czas: 30 minut

Metoda: Zajęcia indywidualne, w małych grupach, z podziałem na całe grupy

Zasoby

- Korzyści dla zdrowia i dobrego samopoczucia - zobacz dowody z programu PAPPUS i zacznij zapoznawać się z tym, co jest na stronie internetowej, by wspierać uczniów w ich powrocie do szkół/placówek. <https://pl.pappusproject.eu/erasmus>
- Papiery, kolory

Działalność

Poproś grupę, aby usiadła wygodnie i zamknęła oczy. Powiedz, żeby zwrócili uwagę na swój oddech, aby się uspokoić i zrelaksować. Kiedy zauważysz, że w grupie panuje ogólny stan odprężenia, poproś uczestników, aby wrócili myślami do dzieciństwa, kiedy mieli około 6-12 lat, i przypomnieli sobie czas, kiedy byli na zewnątrz, na łonie natury. Poproś uczestników, aby rozejrzeli się w tym wspomnieniu, zwrócili uwagę na scenerię, na to, co było dookoła: jakie kolory, kształty, tekstury? Czy były tam jakieś konkretne rośliny? Jaki był ich związek z tymi roślinami? Czy bawili się nimi, czy były one częścią scenerii? Następnie zwróć uwagę na emocje, jakie towarzyszyły temu wspomnieniu - jak się czuł, będąc tam?

Pozwól uczestnikom przez kilka minut przywoływać wspomnienia, a następnie poproś ich, aby wrócili do tego, co jest tu i teraz. Gdy uczestnicy otworzą oczy, poproś ich o utworzenie grup po 4-5 osób i daj im 10-15 minut na podzielenie się swoimi wspomnieniami. Kiedy będą gotowi, przyprowadź ich z powrotem do dużej grupy i zapytaj, czy ktoś chciałby podzielić się ze wszystkimi wrażeniami. Zapytaj o ich doświadczenia z pracy w małych grupach - czy mówiono tam coś ciekawego?

Po tym, jak kilka osób podzieli się swoimi doświadczeniami, powiedz grupie, że wszystkie dzieci mają doświadczenia związane z przyrodą i zazwyczaj te, które pozostają w pamięci, to radosne, szczęśliwe wspomnienia z zabawy. Oczywiście, jeśli zdarzyło się coś strasznego, np. zgubiliśmy się w lesie lub natknęliśmy się na dzikie zwierzę, to również może być bardzo niezapomniane. Powiedz grupie, jak ważne jest, by dzieci spędzały czas na świeżym powietrzu, ponieważ w ten sposób budują swoje relacje ze środowiskiem, w którym żyją; tam uczą się, jak być z naturą i w naturze. Wyjaśnij, jakie korzyści dla zdrowia wynikają z przebywania na łonie natury. Zwróć uwagę na rolę dorosłych: kiedy dzieci swobodnie bawią się na łonie natury, rolą dorosłych (podobnie jak w przypadku swobodnej zabawy w domu) jest zapewnienie im bezpiecznego otoczenia. Oczywiście, mogą zdarzyć się wypadki i w takich sytuacjach dorosły musi zachować spokój, stanowiąc wzór do naśladowania, jak postępować w takich sytuacjach.

Uwagi trenera

Przed dzieleniem się w małych grupach można również poprosić uczestników o narysowanie swoich wspomnień. Podaj papier i kolorowe flamastry lub ołówki i daj im 5-10 minut na narysowanie sceny, którą zapamiętali. Poinformuj uczestników, że mogą stworzyć abstrakcyjną scenę, używając kolorów do wyrażenia wrażeń ze wspomnień, a nie konkretnych widoków i wydarzeń. Może to również pomóc uczestnikom, którzy zakładają, że nie potrafią rysować, co w przeciwnym razie mogłoby ich powstrzymać przed tym procesem.

Odwołać się do materiału dowodowego programu PAPPUS - zacząć zapoznawać się z tym, co znajduje się na stronie internetowej, aby wspierać uczniów po powrocie do szkół i innych środowisk.

Ćwiczenie 4: Przyroda dla wszystkich (wideo)

Efekty uczenia się:

3. Zrozumienie znaczenia osobistego związku z przyrodą w pracy z roślinami.

Czas: 10 minut

Metoda: Cała grupa

Zasoby

- Film o Przyrodzie dla wszystkich na YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=LAbTclKQRaY>
- Komputer, projektor i ekran, głośnik
- Dodatkowe zasoby: Wideo Katalin Czippán z programu "Przyroda dla wszystkich": <https://pl.pappusproject.eu/training-course-materials>

Działalność

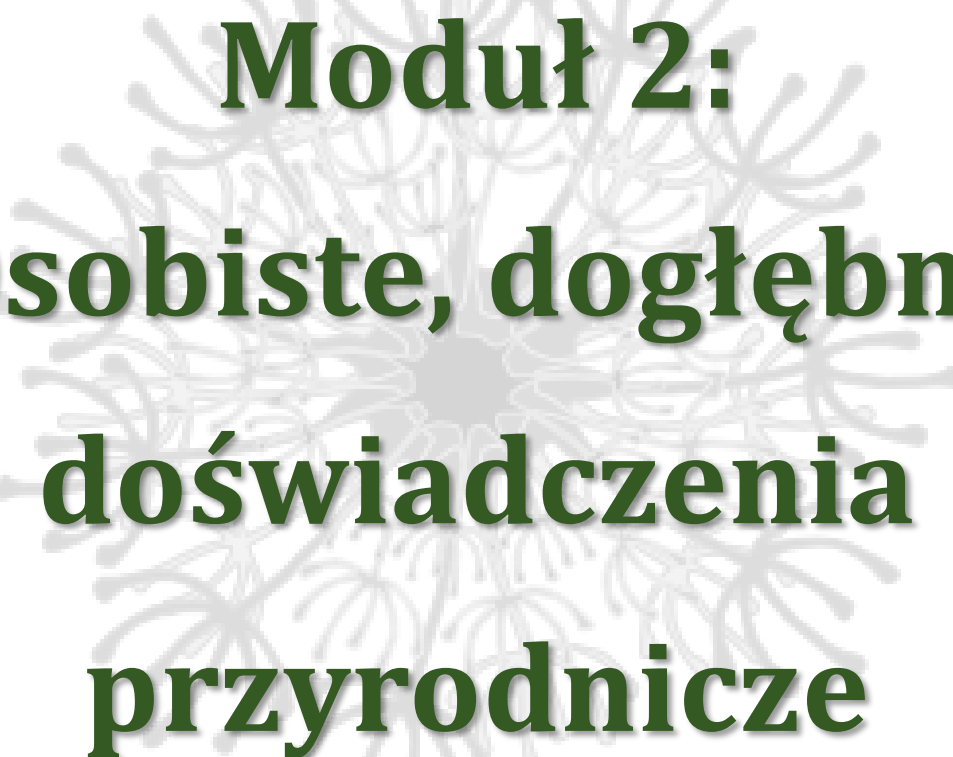
Zaprezentuj film "Przyroda dla wszystkich" (<https://www.youtube.com/watch?v=LAbTclKQRaY>)

Po obejrzeniu filmu przedstaw dwa główne cele programu PAPPUS, jakim jest przeniesienie nauki w plener. 1) Wzmocnienie procesu uczenia się dzieci w wieku szkolnym i pomoc w kształtowaniu ich postaw wobec przyrody. Omów dodatkową przyjemność i motywację, jaką daje dzieciom praca na świeżym powietrzu, a także nacisk na budowanie osobistej więzi z przyrodą poprzez szacunek i zrozumienie. Możesz podkreślić, że zasoby programu PAPPUS są ukierunkowane na osiągnięcie tych celów, a działania i informacje zawarte w Zestawie Narzędzi wspierają je. Kurs szkoleniowy został opracowany w taki sposób, by promować dobre zrozumienie tego, jak w pełni wykorzystać Zestaw Narzędzi, w kontekście tego, jak możemy rozmawiać o przyrodzie i jak kształtować postawy wobec niej.

Uwagi trenera

Wcześniej przygotuj film, sprawdź połączenia internetowe i dźwiękowe.

Jako dodatkowe źródło informacji możesz zwrócić uwagę uczestników na wystąpienie Katalin Czippán z organizacji Nature for All podczas międzynarodowego szkolenia PAPPUS na Węgrzech w 2021 r.

**Moduł 2:
Osobiste, dogłębne
doświadczenia
przyrodnicze**

Moduł 2: Indywidualne, pogłębione doświadczenie przyrodnicze

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu sesji uczestnicy będą potrafili

- 1a. Nazwij i zidentyfikuj PAPPUS 15 - naszą "piętnastkę" powszechnie występujących roślin.
- 3a. Zrozumienie różnych punktów widzenia ludzi i przyrody.
- 3b. Wykazanie się zrozumieniem kwestii etycznych związanych z byciem "w przyrodzie".
- 3c. Wykazanie się zrozumieniem związku między rozumieniem i szanowaniem przyrody a potrzebą dbania o nią.

Podsumowanie sesji

Sesja ta skupia się na tym, jak ważna jest umiejętność patrzenia "oczami przyrody", a także kształtuje szacunek dla natury oraz potrzebę i chęć dbania o nią.

Uwagi trenera

Ważną częścią tej sesji jest doświadczenie na świeżym powietrzu. Należy wcześniej poinformować uczestników, aby zabrali ze sobą odpowiednią odzież.

Plan lekcji - Moduł 2 Osobiste, pogłębione doświadczenia w kontakcie z przyrodą

Działalność i LO	Czas	Zawartość	Metoda	Zasoby
Rozgrzewka	10 minut 	Gra rozgrzewająca Cel: dodanie energii uczestnikom	Cała grupa	
Działanie 1 LO 1a, 3a	45 minut 	Spacer po lesie / parku Cel: osobiste, dogłębne doświadczenie przyrodnicze i zapoznanie się z 15 roślinami PAPPUS	Małe grupy	Lista 15 zakładów PAPPUS Dostęp do naturalnego terenu
Działalność 2 LO 3a, 3b, 3c	45 minut 	Perspektywa roślin i prezentacja dramatyczna Cel: wykorzystanie wyobraźni i kreatywności do zrozumienia i wyrażenia różnych punktów widzenia na przyrodę	Małe grupy + prezentacja całej grupy	
Streszczenie	5 minut	Podsumowując	Cała grupa	

Ćwiczenie 1: Spacer po lesie / parku

Efekty uczenia się:

- 1a. Nazwij i zidentyfikuj PAPPUS 15 - naszą "top 15" powszechnie występujących roślin
- 3a. Zrozumienie różnych punktów widzenia ludzi i przyrody.

Czas: 45 minut

Metoda: Mała grupa

Zasoby

- Telefony komórkowe / aparaty fotograficzne / odpowiednia odzież

Działalność

Poinformuj uczestników, że następna sesja odbędzie się na świeżym powietrzu, aby mogli się odpowiednio ubrać. Przypomnij im, że powinni zabrać ze sobą telefony komórkowe/ aparaty fotograficzne. Gdy uczestnicy będą gotowi, zabierz ich do pobliskiego parku (jeśli znajdujesz się w mieście) lub lasu/pomieszczenia naturalnego, jeśli masz do niego dostęp.

Wyjaśnij, że teraz każdy z nich będzie miał 30 minut w wybranym środowisku, aby zidentyfikować i zanotować/fotografować jak najwięcej roślin z programu PAPPUS 15, a także innych godnych uwagi roślin.

Poproś każdego z uczestników, aby wybrał jedną roślinę, którą szczególnie lubi lub uważa za interesującą, najlepiej jedną z 15 gatunków PAPPUS (możesz przejrzeć i omówić listę). Poproś uczestników, aby przez chwilę przyjrzeni się wybranej przez siebie roślinie, a następnie spróbowali spojrzeć na świat z jej perspektywy. Na przykład, zejście do poziomu ziemi, jeśli tam rośnie roślina, wejście na górę, jeśli jest to pnącze itp. Co widzi roślina? Co czuje? Zrób kilka zdjęć z tej perspektywy, spędzając z rośliną co najmniej 5-10 minut.

Po 30 minutach ponownie zwołaj grupę.

Uwagi trenera

Istnieje wariant tego ćwiczenia, który również wymaga dostępu do przestrzeni na zewnątrz i odpowiedniego ubrania. Uczestnicy powinni poszukać na ziemi obiektu naturalnego, który ich przyciąga (kolorowy liść, gałązka, szyszka itp.) i zbadać go w taki sam sposób, jak w ćwiczeniu powyżej, rozważając rzeczy z jego perspektywy, fotografując go, a w tym przypadku obchodząc się z nim.

Przypomnij uczestnikom, aby zabrali ze sobą telefony komórkowe / aparaty fotograficzne w celu robienia zdjęć.

Podczas rozdawania instrukcji należy odwołać się do tablic szkoleniowych [PAPPUS](#).

Ćwiczenie 2: Perspektywa roślin i dramatyczna prezentacja

Efekty uczenia się:

- 3a. Zrozumienie różnych punktów widzenia ludzi i przyrody.
- 3b. Wykazać się zrozumieniem kwestii etycznych związanych z byciem "w naturze".
- 3c. Wykazać się zrozumieniem związku między rozumieniem i szanowaniem przyrody a potrzebą dbania o nią

Czas: 40 minut

Metoda: Małe grupy i prezentacje plenarne

Działalność

Poinformuj grupę, że następane zadanie będzie dotyczyło rośliny/przedmiotu naturalnego, który wybrali w poprzednim ćwiczeniu. Poproś uczestników o utworzenie małych grup po 4-5 osób i podzielenie się w nich historią rośliny/przedmiotu przyrodniczego. Kiedy każda osoba podzieli się swoją historią, każda grupa powinna stworzyć opowieść, w której znajdują się rośliny lub przedmioty wybrane przez członków grupy, tworząc 5-minutową prezentację dramatyczną. Całe ćwiczenie powinno zająć około 30 minut.

Zachęć grupy do kreatywnego podejścia do prezentacji, które mogą przybrać dowolną formę. Na przykład, mogą być mówione/wyjaśniane lub milczące; mogą być abstrakcyjne lub opierać się na konwencjonalnej narracji lub serii monologów. Zachęć uczestników do rozważenia możliwości przedstawienia prezentacji na świeżym powietrzu, jeśli odpowiada to stylowi ich pracy.

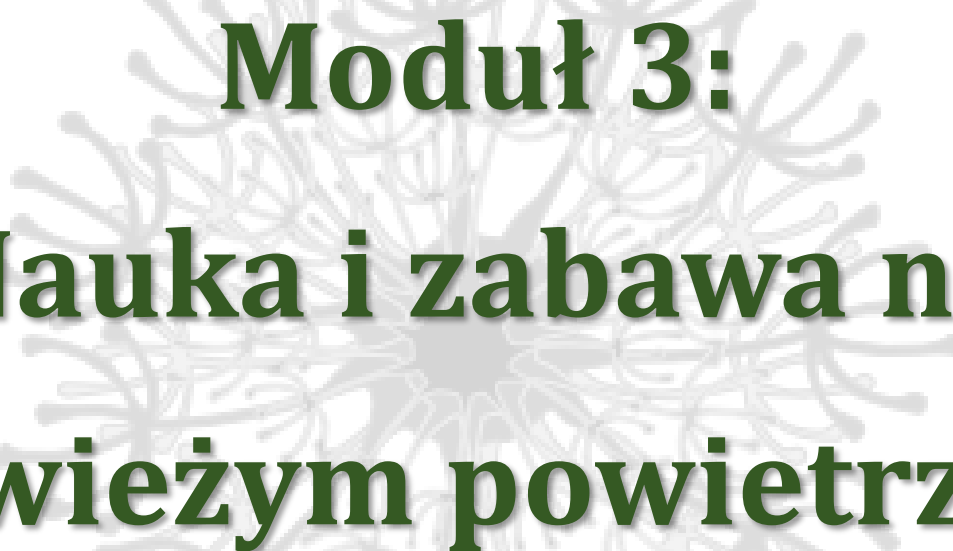
Kiedy będą gotowi, złącz uczestników do prezentacji. Po prezentacji każda z grup może przeprowadzić krótką dyskusję na temat wykorzystania dotychczasowych doświadczeń. Poprowadź dyskusję o związku między przyrodą a człowiekiem oraz o etycznych aspektach przebywania na łonie natury. Wyjaśnij, że podstawowy szacunek dla przyrody leży u podstaw naszej potrzeby jej ochrony i dbania o nią. Gdy przyjmimy perspektywę rośliny, ten związek się tworzy i wzmacnia.

Uwagi trenera

Odwołaj się do tablic edukacyjnych do nauczania religii z zestawu narzędzi PAPPUS, aby pokazać, jak różne religie różnie rozumieją związek między człowiekiem a przyrodą.

<https://pl.pappusproject.eu/learning-springboards>

Pappus

Moduł 3:
Nauka i zabawa na
świeżym powietrzu

Moduł 3: Wyprowadzanie nauki i zabawy na zewnątrz

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu sesji uczestnicy będą potrafili

2. rozumieć, w jaki sposób obiekty przyrodnicze mogą być wykorzystywane w pracy pedagogicznej
 - 2a. Opisać korzyści i znaczenie zabawy i nauki na świeżym powietrzu, w otoczeniu roślin.
 - 2b. Zrozumienie możliwości, jakie stwarza formalny program nauczania, by uczyć się poza nim.
 - 2c. Ukazanie znaczenia planowania, przygotowania i zarządzania ryzykiem w celu ułatwienia regularnego i stopniowego wykorzystywania świata przyrody do zabawy i nauki.
 - 2d. Wykazanie się pewnością siebie w wykorzystywaniu środowiska zewnętrznego do prowadzenia celowych działań edukacyjnych.
 - 2e. Zapoznać się z pełnym zakresem zasobów programu PAPPUS i sposobami ich wykorzystania w celu osiągnięcia określonych efektów kształcenia.
 - 2f. Wykorzystanie zasobów programu PAPPUS do tworzenia procesu pedagogicznego dla swoich uczniów

Podsumowanie sesji

Moduł ten jest szczególnie przydatny dla nauczycieli, dla których wyjście z klasą na zewnątrz jest trudniejsze niż w warunkach zabawy. Liderzy zabaw mogą pominąć działania związane z realizacją programu nauczania.

Celem zajęć w tym module jest wsparcie nauczycieli i animatorów zabaw w wyprowadzeniu zabawy i nauki na zewnątrz z roślinami oraz zrozumienie korzyści i praktycznych aspektów nauki na świeżym powietrzu w ich własnych szkołach/placówkach, w tym zarządzania ryzykiem.

Zadania stanowią przewodnik dla warsztatów bezpośrednich. Dla szkół szczególnie korzystne będzie, jeśli kilku nauczycieli/animatorów zabaw z każdej szkoły będzie pracować nad tym razem i wzajemnie się wspierać.

Uwagi trenera

Prosimy, by prowadzący korzystali z zasobów programu PAPPUS, a nie z własnych, aby zapewnić uczestnikom zapoznanie się z nimi w ramach tego modułu.

Każde ćwiczenie zawiera notatki dla trenera, które w razie potrzeby pomogą zmodyfikować kurs. Jeśli prowadzisz kurs pięciodniowy, tak jak to przedstawiono we Wprowadzeniu, sugerujemy, abyś wcześniej przestudiował ten moduł i wybrał te zajęcia, które najlepiej pasują do grupy docelowej, ponieważ wszystkie zajęcia razem zajęłyby więcej czasu niż przewidziano w planie.

Plan zajęć - Moduł 3 Wyprowadzanie nauki i zabawy na zewnątrz

Działalność i LO	Czas	Zawartość	Metoda	Zasoby
Działalność 1 LO 2a, 2e	40 minut - 1 godzina 	Korzyści z przebywania na świeżym powietrzu dla samopoczucia i osiągnięć dzieci Cel: określenie kluczowych korzyści dla procesu pedagogicznego	Indywidualnie Dyskusja w całej grupie Zadania praktyczne na zewnątrz	Dostęp do przestrzeni zewnętrznych Szkicownik/papier i wybrane materiały plastyczne/rysunkowe (ołówki itp.) Tablice szkoleniowe PAPPUS PSHE
Działalność 2 LO 2a, 2b, 2c, 2d	1 godz. 	Mapowanie terenu Cel: rozważenie sposobów radzenia sobie z zachowaniem dzieci i ich nastawieniem do nauki.	Małe grupy Dyskusja w całej grupie Uczenie się przez działanie, z dziećmi, w szkole/placówce	Plan terenu lub zdjęcie satelitarne terenu. PAPPUS 15 Arkusze informacyjne dotyczące identyfikacji roślin
Działalność 3 LO 2c, 2e	1 godz. 	Zarządzanie ryzykiem Cel: przegląd implikacji dla szkoły/placówki	Indywidualnie Dyskusja w grupie Uczenie się przez działanie, z dziećmi, w szkole/placówce	RBAs Podstawy PAPPUS 15 Arkusze informacyjne dotyczące identyfikacji roślin.
Działalność 4 LO 2c, 2e	1,5-2 godz. 	Czas i planowanie regularnej nauki na świeżym powietrzu Cel: określenie problemów i rozwiązań	Dyskusja w grupie Uczenie się przez działanie, z dziećmi, w szkole/placówce	Materiały do wykonania "torebek" Tablice szkolne PAPPUS Matematyka

<p>Działalność 5</p> <p>LO 2d, 2e</p>	<p>1 godz.</p> 	<p>Jakie przedmioty można wykonywać na zewnątrz?</p> <p>Cel: pomoc w planowaniu programu nauczania w szkole/placówce oświatowej</p>	<p>Dyskusja w grupie</p> <p>Zadania praktyczne</p>	
<p>Działalność 6</p> <p>LO 2b</p>	<p>45 minut</p> 	<p>Rejestrowanie procesu uczenia się</p> <p>Cel: zaplanowanie najbardziej odpowiednich metod pracy w szkole/placówce.</p>	<p>Dyskusja w grupie</p>	
<p>Działalność 7</p> <p>LO 2b, 2c, 2e, 2f</p>	<p>1,5 godziny plus przygotowanie</p> 	<p>Wszystko razem - plan działania dla Twojej szkoły</p> <p>Cel: stworzenie solidnego, możliwego do zrealizowania planu działania dla szkoły/placówki</p>	<p>Działalność zewnętrzna: spotkanie pracowników Odgrywanie ról</p>	
<p>Streszczenie</p>	<p>5 minut</p>	<p>Podsumowując</p>	<p>Plenarny</p>	

Ćwiczenie 1: Korzyści z przebywania na świeżym powietrzu dla dobrego samopoczucia i osiągnięć dzieci

Efekty uczenia się:

- 2a. Opisać korzyści i znaczenie zabawy i nauki na świeżym powietrzu, w otoczeniu roślin.
- 2e. Zapoznać się z pełnym zakresem zasobów programu PAPPUS i sposobami ich wykorzystania w celu osiągnięcia określonych efektów kształcenia.

Czas: 40 min - 1 godz.

Metoda: Grupowa i indywidualna

Zasoby

- 4-słajdy [PAPPUS PPT Wprowadzenie PPT](#)
- PSHE - <https://pl.pappusproject.eu/learning-springboards>
- Dowody na stronie programu Erasmus+ w witrynie internetowej <https://pl.pappusproject.eu/erasmus>

Działalność

- 1) Obejrzyj ponownie 4-słajdowy program PAPPUS Wprowadzenie do programu przygotowany, aby pomóc Ci w rozpowszechnianiu programu PAPPUS w Twojej szkole/placówce (z zamiarem uzupełnienia go na potrzeby własnej szkoły pod koniec sesji).
- 2) Zapoznanie się z dowodami zebranymi na [stronie programu Erasmus+](#).
Przejrzyj dowody na korzyści i omów korzyści w kontekście własnej szkoły/placówki.
- 3) Omówienie trampoliny edukacyjnej PSHE 1 "Znajdź czas na mindfulness".
 - a. Spójrz na poniższe trampoliny do nauki PSHE i wybierz jedną z nich.
 - PSHE - Cichy spacer
 - PSHE - Mikropodróż lub kontemplacja na siedząco
 - PSHE - Zimowy spacer i oglądanie chmur
 - PSHE - Uważna obserwacja i rysowanie
 - b. Wejść na dowolną otwartą przestrzeń, gdzie możesz zobaczyć i poczuć rośliny, drzewa, krzewy, trawę. Rozsiądź się wygodnie na pniu/macie/przenośnym siedzisku. Wykonaj ćwiczenie, ciesząc się uważnością i zwracając uwagę na wszelkie zmiany, jakie odczuwasz w sobie, gdy jesteś zanurzony w świecie przyrody. Zrelaksuj się i ciesz się tym uczuciem.
- 4) Zadaj sobie i kolegom następujące pytania, a następnie zapisz odpowiedzi w swoim szkicu/notatniku
 - a. Jak się czułeś, gdy pracowałeś na zewnątrz?
 - b. Jakie dowody wydały Ci się najbardziej przydatne do promowania w Twojej szkole/placówce, aby pomóc w zmianie kultury uczenia się na świeżym powietrzu?

- 5) Jak można to upowszechnić w Twojej szkole/placówce? Sporządź projekt uzupełnienia slajdów PPT, aby dostosować je do potrzeb Twojej szkoły.

Uwagi trenera

Ćwiczenie 1 - Przedstawienie 4-slajdowego materiału [wprowadzającego do programu PAPPUS PPT](#)

Ćwiczenie 2 - Przedstawienie dowodów w formie slajdów PPT.

Ćwiczenie 3 - Zaproponuj wydrukowanie wybranych trampolin edukacyjnych. Następnie uczniowie mogą znaleźć sobie spokojne miejsca na terenie obiektu, gdzie będą mogli przeprowadzić zajęcia.

Ćwiczenia 4 i 5 - Wykorzystaj pytania jako zachęty do dyskusji prowadzonej przez prowadzącego.

Ćwiczenie 2: Zarządzanie zachowaniem dzieci i ich podejściem do nauki - tworzenie mapy terenu

Efekty uczenia się:

- 2a. Opisać korzyści i znaczenie zabawy i nauki na świeżym powietrzu, w otoczeniu roślin.
- 2c. Ukazanie znaczenia planowania, przygotowania i zarządzania ryzykiem w celu ułatwienia regularnego i stopniowego wykorzystywania świata przyrody do zabawy i nauki.
- 2d. Wykazanie się pewnością siebie w wykorzystywaniu środowiska zewnętrznego do prowadzenia celowych działań edukacyjnych.
- 3a. Zrozumienie możliwości, jakie stwarza formalny program nauczania, by uczyć się poza nim.

Czas: 1-godzinna dyskusja, a następnie czas w szkole na pracę z dziećmi.

Metoda: Dyskusja w grupie (i ułatwiony spacer po obiekcie), a następnie praca w szkole po sesji szkoleniowej.

Zasoby

- Plan terenu lub zdjęcie satelitarne terenu.
- PAPPUS 15 Arkusze informacyjne dotyczące identyfikacji roślin - <https://pl.pappusproject.eu/plant-id-sheets>

Działalność

- 1) Postawy dzieci wobec nauki na świeżym powietrzu - dyskusja w małych grupach Zanotuj 2-3 przykłady z własnego doświadczenia dzieci, które "rozkwitły" na świeżym powietrzu. Pomyśl o ich doświadczeniach z ich punktu widzenia. Pomyśl także o dzieciach, które dobrze radzą sobie w domu, ale czują się gorzej na zewnątrz. (To także kształtuje charakter). Wyobraź sobie siebie na miejscu tych dzieci. Co takiego w wykonywanych przez nie czynnościach wpłynęło na poprawę ich zachowania podczas wykonywania zadań? Wykorzystaj te informacje podczas "mapowania" terenu.
- 2) Mapowanie programu nauczania (trener powinien poprowadzić dyskusję na temat przeprowadzenia tego ćwiczenia w szkole, aby uzyskać informacje zwrotne podczas kolejnej sesji szkoleniowej, jeśli taka jest planowana) - Znajdź plan terenu (lub użyj zdjęcia satelitarnego).
 - a. Uczestnicy zabierają grupę dzieci na zewnątrz, by stworzyć mapę terenu pod kątem "możliwości" uczenia się i zabawy (lub mogą wykonać to ćwiczenie sami i/lub z kolegą z tego samego miejsca).
 - b. Jeśli dzieci są zaangażowane, mogą rysować własne mapy i zapisywać na nich niezapomniane doświadczenia związane z nauką na świeżym powietrzu. Poproś je o wyjaśnienie, dlaczego uznały je za niezapomniane i jak ich zdaniem wpłynęły na ich zachowanie. Będzie to pouczające i da Ci wgląd w planowanie promowania pozytywnego nastawienia do nauki.
*Dalsze instrukcje znajdują się w podręczniku [Moduł 3: Ćwiczenie 2.](#)
- 3) Praktyka - Zastanów się, w jaki sposób zarządzasz grupami podczas regularnych zajęć na świeżym powietrzu, np. zajęć wychowania fizycznego (zastosowanie mają zwykłe procedury

dotyczące inhalatorów itp.) Czy potrzebne są jakieś dodatkowe procedury (np. system przywoławczy, taki jak gwizdek/klakson, gdy dzieci są rozproszone i mogą poruszać się w uzgodnionych granicach podczas wykonywania zadania). Jest to również przydatne w sytuacjach awaryjnych i pozwala zebrać dzieci razem, aby mogły usłyszeć Twój "mówiący" głos.

4) Rozpowszechnianie

- a. Omów z kolegami swoją mapę, zdjęcia i myślenie proceduralne.
- b. Wymień wszelkie działania, które się pojawią (np. cele dotyczące regularnego uczenia się na świeżym powietrzu lub harmonogram/ system rezerwacji kluczowych miejsc na świeżym powietrzu). Dokument ten można udostępnić kadrze kierowniczej wyższego szczebla i uczynić z niego początek narzędzia rozwoju.

Uwagi trenera

Ćwiczenia 1, 3 i 4 - odpowiedzi do dyskusji.

Ćwiczenie 2 - To ćwiczenie może mieć formę dyskusji w miejscu szkolenia, polegającej na obejrzeniu terenu. W szkole/placówce można wykorzystać plan jej terenu i poświęcić na to trochę czasu, a pracownicy powinni pracować w grupach. Poprowadź dyskusję plenarną.

Działanie 3. Zarządzanie ryzykiem

Efekty uczenia się:

2c. Ukazanie znaczenia planowania, przygotowania i zarządzania ryzykiem w celu ułatwienia regularnego i stopniowego wykorzystywania świata przyrody do zabawy i nauki.

2e. Zapoznać się z pełnym zakresem zasobów programu PAPPUS i sposobami ich wykorzystania w celu osiągnięcia określonych efektów kształcenia.

Czas: 1 godzina plus praca z dziećmi na miejscu.

Metoda: Dyskusja i samodzielna praca w szkole z dziećmi

Zasoby

- RBAs
- Podstawy
- [PAPPUS 15](#) Arkusze informacyjne dotyczące identyfikacji roślin

Działalność

- 1) Przejrzyjcie szkolną Ocenę Ryzyka i Korzyści (Risk Benefit Assessment - RBA). Obejmie ona naukę na zewnątrz na terenie szkoły bez dodatkowych wymagań dotyczących odrębnej oceny (ale w razie wątpliwości należy skontaktować się z zespołem kierowniczym). Standardowe plany dotyczące zajęć wychowania fizycznego (dostęp do toalet, epinefryny/inhalatorów itp.) będą miały zastosowanie także w przypadku nauki na zewnątrz. (np. używanie białego, płóciennego worka na buty z czerwonym krzyżem).
- 2) Porozmawiaj z kierownictwem obiektu. Sprawdź z kierownictwem obiektu, jakie są zasady usuwania szczególnie toksycznych gatunków, ale pamiętaj też, że dzieci muszą się nauczyć, że niektóre gatunki są kłujące (jarzębiny) lub żądłące (pokrzywy) i nie należy ich usuwać z całego obiektu.
- 3) Zidentyfikuj odpowiednie rośliny. Zabierz grupę dzieci na zewnątrz z arkuszami informacyjnymi PAPPUS 15 Plant ID. Dowiedz się, które rośliny są jadalne, które były wykorzystywane do celów leczniczych itp. [Odnieś się do arkuszy identyfikacyjnych roślin w zestawie narzędzi online](#). W części 2 dokonaj przeglądu terenu, aby zaznaczyć miejsca, w których występuje duża ilość materiałów naturalnych. Czynność tę należy wykonać w kilku porach roku. Dzieci można zachęcać do korzystania z obfitych roślin i zbierania ich do zajęć, a także nauczyć je, kiedy nie wolno ich zrywać ani zlizywać!
 - a. Zastanów się, w jaki sposób pomożesz dzieciom dowiedzieć się, że niektóre rośliny są kłujące, drażniące lub trujące.
 - b. Wiedzieć, gdzie szukać źródeł informacji o roślinach.

Uwagi trenera

Ćwiczenie 1 i 2 - Wykorzystaj je jako punkt do dyskusji o programie RBA.

Ćwiczenie 3 - Wspieraj eksplorację terenu w celu zapoznania się z roślinami. Jeśli jest to miejsce szkolenia, omów rośliny znajdujące się w jego pobliżu.

Ćwiczenie 4. Czas i planowanie regularnej nauki na świeżym powietrzu

Efekty uczenia się:

- 2c. Ukazanie znaczenia planowania, przygotowania i zarządzania ryzykiem w celu ułatwienia regularnego i stopniowego wykorzystywania świata przyrody do zabawy i nauki.
- 2e. Zapoznać się z pełnym zakresem zasobów programu PAPPUS i sposobami ich wykorzystania w celu osiągnięcia określonych efektów kształcenia.

Czas: 1,5-2 godz.

Metoda: Dyskusja grupowa

Zasoby

- Materiały do wykonania "torebek"
- [Tablice szkolne PAPPUS](#) Matematyka

Działalność

1) Pomyśl o kwestiach praktycznych

*Dalsze instrukcje znajdują się w podręczniku [Moduł 3: Ćwiczenie 4, arkusz 1](#)

2) Zasoby

*Dalsze instrukcje znajdują się w podręczniku [Moduł 3: Ćwiczenie 4, arkusz 2](#)

3) Zaplanuj zajęcia z klasą na świeżym powietrzu, korzystając z dostępnych materiałów - Spójrz na trampoliny do nauki matematyki i zaplanuj na przyszły tydzień zajęcia odpowiednie dla Twojej klasy. Np. matematyka 4 (algebra, diagramy Carrola, diagramy Venna) lub matematyka 5 (wartości miejsc).

Omówienie z kolegami korzyści i ewentualnych problemów oraz odnotowanie wszelkich zmian w procedurach itp. ułatwiających prowadzenie podobnych działań.

Uwagi trenera

Ćwiczenie 1 - Wykorzystanie jako zachęty do dyskusji

Ćwiczenie 2 - Przedstawienie przykładów "torebek" dla dzieci i nauczycieli oraz poproszenie uczestników o podzielenie się swoimi pomysłami.

Ćwiczenie 3 - Wydrukuj tablice edukacyjne z matematyki i poproś uczestników, aby w parach wykonali zadania, używając znalezionych przedmiotów i materiałów z "toreb".

Zadanie 5. Jakie przedmioty można zabrać ze sobą na zewnątrz?

Efekty uczenia się:

2d. Wykazanie się pewnością siebie w wykorzystywaniu środowiska zewnętrznego do prowadzenia celowych działań edukacyjnych.

2e. Zapoznać się z pełnym zakresem zasobów programu PAPPUS i sposobami ich wykorzystania w celu osiągnięcia określonych efektów kształcenia.

Czas: 1 godz.

Metoda: Dyskusja grupowa

Zasoby

- Zasoby PAPPUS
- Wydrukowane kopie notatek z przedmiotów
- Czy uczestnicy mają mieć dostęp do LS i PS na swoich telefonach? W przeciwnym razie można je wydrukować.

Działalność

Poniższe notatki można podzielić na tematy i rozdać grupom do omówienia.

*Dalsze instrukcje znajdują się w podręczniku [Moduł 3: Ćwiczenie 5.](#)

Tablice Edukacyjne PAPPUS

Dokumenty dotyczące poszczególnych przedmiotów i zakładów, zamieszczone na tej stronie, zostały opracowane jako inspiracja dla Waszej własnej kreatywności jako liderów nauczania i zabawy.

W tym ćwiczeniu poprosimy Cię, abyś przyjrzał się bliżej tym tablicom i zapoznał się ze wszystkimi ich możliwościami. Pamiętaj też, że niektóre z zadań zaproponowanych w tablicach mogą być również zadane jako praca domowa.

W Anglii bardzo przydatnym źródłem informacji jest Council for Learning Outside the Classroom (LOtC), który oferuje szkołom system akredytacji LOtC Mark, honorujący wykorzystanie terenów szkolnych, okolicy, gości z zagranicy, wycieczek i innych doświadczeń poza klasą.

<https://www.lotc.org.uk>

ZADANIA

1. Przedyskutuj przeglądy tematów zamieszczone w podręczniku. Co można dodać?
2. Nauka przez zabawę - zadanie dla klasy.
Wybierz jeden z podstawowych przedmiotów szkolnych (np. matematyka lub umiejętność czytania i pisanie) i zastanów się nad konkretnym tematem w ramach tego przedmiotu. Celem tego ćwiczenia jest zastanowienie się, jak można uczyć tych tematów w zabawny sposób.

Będziesz wiedział, do których z roślin PAPPUS 15 masz łatwy dostęp. Spójrz na tablicę z opisem tych roślin. Zaplanuj działanie, które Twoja klasa/grupa będzie mogła przeprowadzić w przyszłym tygodniu. (wykorzystując pomysły zawarte w tablicy zabaw dla wybranej rośliny)
Po wykonaniu zadania poproś dzieci, aby oceniły zarówno swoją wiedzę, jak i wpływ przebywania na świeżym powietrzu z wykorzystaniem roślin.

Istnieje niezliczona liczba sposobów na to, by zajęcia w klasie miały charakter zabawowy.

Nauczyciele mogą nauczać w sposób, jakiego się nauczyli i jaki stosują w praktyce, zwłaszcza gdy są świeżo upieczonymi absolwentami, ale zabawa w nauczaniu jest korzystna zarówno dla dzieci, jak i dla nauczycieli. Porozmawiaj z kolegami o pedagogice opartej na zabawie.

3. Planowanie przedmiotowe - zadanie dla klasy.

Wybierz jeden przedmiot z programu nauczania (zob. zestawienie w podręczniku).

Przyjrzyj się trampolinom edukacyjnym w danej kategorii i swoim średnioterminowym planom dotyczącym tego przedmiotu. Niektóre przedmioty są nauczane według ściśle określonych schematów pracy, ale nawet w ramach tych ograniczeń można wykorzystać swoją kreatywność, by wprowadzić pomysł z tablic edukacyjnych, który przeniesie naukę na zewnątrz, z roślinami. Stwórz jasny plan do zrealizowania z klasą w tym semestrze

Po wykonaniu zadania poproś dzieci, aby oceniły zarówno swoją naukę, jak i wpływ przebywania na świeżym powietrzu z wykorzystaniem roślin. Omów korzyści i ewentualne problemy oraz rozwiązania, które mogą ułatwić regularne przenoszenie nauki na zewnątrz.

Uwagi trenera

- Ćwiczenie 1 - Podziel uczestników na grupy tematyczne (rozdać im kopie notatek, aby ułatwić dyskusję).
- Ćwiczenie 2 i 3 - Każda grupa otrzymuje jedno z dwóch zadań do wykonania. Wspieraj wykonanie obu zadań.
- Wspieranie informacji zwrotnej dotyczącej oceny.

Ćwiczenie 6. Zapisywanie wiedzy

Efekty uczenia się:

2b. Zrozumienie możliwości, jakie stwarza formalny program nauczania, by uczyć się poza nim.

Czas: 40 min.

Metoda: dyskusja grupowa

Działalność

1) Kwestionowanie potrzeby rejestrowania uczenia się.

Czasami, zwłaszcza w szkołach podstawowych, warto obserwować nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, jak dzieci uczą się poza szkołą. Zobaczysz, że niekoniecznie potrzeba wielu materiałów czy nagrań, ale że większość nauki odbywa się dzięki umiejętnemu zadawaniu pytań przez nauczycieli. Tak jest również w naszej klasie, dlatego więc niektórzy nauczyciele nie chcą się uczyć na zewnątrz? Czy jest to kwestia kulturowa w szkole? Czy kadra kierownicza zachęca do urozmaicania nauki na świeżym powietrzu? Czy inni pracownicy uważają, że na zewnątrz można się tylko "bawić"? Czy powinieneś pokazać pracownikom szkoły [slajd PAPPUS 4, PPT](#) z zebrania pracowników i szerzej upowszechnić wiedzę o wartości i korzyściach płynących z nauki na świeżym powietrzu?

2) Metody rejestrowania procesu uczenia się.

Indywidualne aparaty fotograficzne i iPady pomagają dzieciom rejestrować ich działania. Wydrukowane zdjęcia mogą być opatrzone komentarzem. Szkicowniki i skrawki papieru/ notatki rejestrujące dane itp. można wklejać do książek pracy. Rodzice chętnie oglądają je podczas wieczorów otwartych. Dowody na to, że tego typu prace są częścią długoterminowego planowania, pokazują, że jest to część programu. Zaplanuj, co najlepiej sprawdzi się w Twojej szkole.

Uwagi trenera

Dyskusja pomocnicza.

Ćwiczenie 7. Zbierz to wszystko razem - plan działania dla Twojej szkoły

Efekty uczenia się:

2b. Zrozumienie możliwości, jakie stwarza formalny program nauczania, by uczyć się poza nim.

2c. Ukazanie znaczenia planowania, przygotowania i zarządzania ryzykiem w celu ułatwienia regularnego i stopniowego wykorzystywania świata przyrody do zabawy i nauki.

2e. Zapoznać się z pełnym zakresem zasobów programu PAPPUS i sposobami ich wykorzystania w celu osiągnięcia określonych efektów kształcenia.

2f. Wykorzystanie zasobów programu PAPPUS do tworzenia procesu pedagogicznego dla swoich uczniów

Czas: 1-1,5 godziny plus czas przygotowania

Metoda: Spotkanie pracowników

Zasoby

- Przygotuj karty postaci z załącznika, które rozdasz uczestnikom.
- Można przygotować szablon planu działania lub wykorzystać układ, z którym szkoła już się zapoznała.

Działalność

Zadanie to należy wykonać wspólnie z zespołem pracowników, w miarę możliwości na zewnątrz. Przygotuj podsumowanie kluczowych efektów poprzednich zajęć i zaprezentuj Mapy Programów Nauczania i Roślin z zadania [2](#) i [3](#).

Działanie 1 - Spotkanie z pracownikami.

Poproś uczestników, aby podzielili się na małe grupy i przeanalizowali wyniki poprzednich zajęć.

Każda grupa określa, jakie powinny być jej zdaniem główne cele.

Porównaj i uzgodnij kluczowe cele.

Ćwiczenie 2 - Spotkanie pracowników "z charakterem".

Pomocne może być spojrzenie na cele z różnych perspektyw. To także może być świetna zabawa.

Zaprezentuj uczestnikom różne postacie (patrz: [Moduł 3: Ćwiczenie 7](#)) i poproś grupę, aby wyobraziła sobie siebie na miejscu tej osoby i jak zareagowałaby na cele. Spędź kilka minut wcielając się w daną postać, a następnie przejdź do następnej.

W trakcie dyskusji rób notatki na flipcharcie, zaznaczając różne pomysły.

Po zapoznaniu się ze wszystkimi punktami widzenia zwróć uwagę grupy na notatki, które zrobiłeś, i poproś, aby spojrzeli na listę. Poproś uczestników, aby wrócili do swoich celów z czystym umysłem (tzn. nie wcielając się już w swoje postacie) i sprawdzili, czy jest coś, co chcieliby w nich zmienić na podstawie listy reakcji bohaterów.

Czy trzeba wprowadzić jakieś zmiany do planu rozwoju szkoły?

Stwórz plan działania, z datami docelowymi i przydzielonymi zadaniami. Jakie są wasze kolejne praktyczne kroki - w tym tygodniu, w następnym półroczu, w przyszłym roku?

Lista zadań planu działania może zawierać niektóre z poniższych elementów:

- ✓ przegląd szkolnej oceny korzyści wynikających z ryzyka oraz zasad korzystania z telefonów komórkowych
- ✓ zainwestować czas w stworzenie zasobów typu "chwyc i pracuj" dla siebie i uczniów
- ✓ współpraca z innymi pracownikami w celu łączenia pomysłów i zasobów oraz dzielenia się najlepszymi pomysłami
- ✓ wspólne z rodzicami świętowanie nauki poza domem
- ✓ budować z dziećmi rutynowe zachowania, co na dłuższą metę pozwoli zaoszczędzić czas
- ✓ bawcie się dobrze!

Uwagi trenera

Twoim zadaniem jest poprowadzenie spotkania z pracownikami i odgrywanie ról oraz pomoc nauczycielom w opracowaniu planu działania.

Materiały do rozdania: Moduł 3, ćwiczenie 2

- 1) Zidentyfikuj, sfotografuj i nanieś na narysowaną mapę/plan obiektu/obraz satelitarny:
 - Miejsca już wykorzystywane do określonych działań.
 - Miejsca na zajęcia w małych grupach.
 - Miejsca spotkań plenarnych dla dużych klas.
 - Cichsze miejsca (z dala od ruchu ulicznego i innych zakłóceń)
 - Miejsca z dużą ilością roślin do obserwacji i interakcji.
 - Kluczowe siedliska.
 - Miejsca, w których można zbierać luźne materiały naturalne (patyki, kamienie, liście itp.).
 - Zmiany w topografii
 - Dobre punkty widokowe do szkicowania w terenie
 - Miejsca z dostępem do wody dla dużych, mokrych, nieuporządkowanych zajęć
 - Oznaczenia placów zabaw i siatki do wszechstronnych zastosowań.
 - Cechy szczególne, które są obecnie wykorzystywane do wspierania nauki na świeżym powietrzu
 - Pomyśl w kreatywny sposób o nowych miejscach i elementach, które można wykorzystać do wspierania nauki na świeżym powietrzu

- 2) Na osobnym planie zaznacz lokalizację wszystkich roślin z programu PAPPUS 15, które już znajdują się na Twoim terenie. (patrz Arkusze informacyjne PAPPUS i Moduł 4). Pomoże to wszystkim pracownikom w Twoim otoczeniu wykorzystać te rośliny do przeprowadzenia zajęć w trampolinach do nauki i zabawy. Zastanów się, gdzie mógłbyś posadzić brakujące rośliny.

Materiały do rozdania: Moduł 3, ćwiczenie 4, arkusz 1

1) Co?

Zapoznaj się z dokumentacją dotyczącą planowania długoterminowego, średnioterminowego i krótkoterminowego. Wiele szkół uważa, że przypomnienie o zajęciach na świeżym powietrzu jest bardzo pomocne w zastanowieniu się nad każdym aspektem nauki, który mógłby skorzystać na sesji na świeżym powietrzu, nawet jeśli jest to tylko kilka minut na zebranie danych lub zebranie słów.

Planowanie z uwzględnieniem specyfiki przedmiotu zostanie omówione w następnym rozdziale.

2) Kiedy?

Jeśli zakładanie ubrań na zewnątrz wymaga czasu, zaplanuj zadania na czas, gdy dzieci i tak są ubrane na zewnątrz, np. przed lub po przerwie, albo wyjdź z rejestracją na zewnątrz (jeśli odbywa się ona w systemie mobilnym).

3) Toalety i mycie rąk?

Może się okazać, że dzieci mniej "potrzebują" toalety, gdy są zajęte i zaangażowane na zewnątrz. Istnieje wiele porad na ten temat, a szkoła/placówka ma swoje własne zasady. W najprostszym przypadku, jeśli pracujesz na zewnątrz, wystarczająco blisko budynku, dzieci mogą wejść do środka. W niektórych miejscach rozwiązaniem problemu mycia rąk może być zrobienie własnego kranu Tippy Taps z pojemników z recyklingu.

Przeanalizuj sytuację w swojej szkole i zwróć uwagę na ewentualne konieczne zmiany.

4) Ubrania?

Przeanalizuj swoją politykę dotyczącą mundurków oraz umowę między szkołą a domem rodziców. Czy trzeba je zmodyfikować, aby wymagać od dzieci noszenia odpowiedniego ubioru do przebywania na dworze w każdych warunkach pogodowych i czy istnieje ogólne pozwolenie na krótkie wycieczki poza teren szkoły w okolicy?

W wielu szkołach problemem jest odzież, nawet jeśli jest ona wymagana, ale najważniejsza jest współpraca z rodzicami, by zapewnić, że dzieci przychodzą gotowe do nauki na dworze (odpowiednia odzież i obuwie), co jest codziennym oczekiwaniem przez cały rok. Codzienne przebywanie na dworze w celu zabawy i nauki pomoże także rodzicom uświadomić sobie, że ich dzieci potrzebują ubrań na dwór codziennie, a nie tylko w "środy z kaloszami". Zdarzają się sytuacje, gdy na dworze jest niewygodnie, ale wtedy odbywają się efektywne i pożyteczne zajęcia, a dzieci uczą się odporności!

Pomóż rodzicom zrozumieć, że nauka na świeżym powietrzu ma duże znaczenie dla edukacji, zdrowia i dobrego samopoczucia ich dzieci, wykorzystując w tym celu regularne kanały komunikacji, dni otwarte itp.

5) Gdzie?

Wykorzystanie terenu w programie nauczania zostało omówione w ćwiczeniu z zadania 2. W tym ćwiczeniu zastanów się, gdzie na tym etapie będziesz mógł zabrać swoją klasę. Dowiedz się, które z roślin PAPPUS znajdują się na Twoim terenie i gdzie.

- Szybko/blisko sali lekcyjnej - praca "wewnętrzna" tuż obok sali lekcyjnej.
Do tego celu mogą być potrzebne tylko same dzieci i miejsce do stania. (Do niektórych zadań indywidualnych mogą być potrzebne tylko tablice z klipami i miejsce do siedzenia lub stania. Pamiętajcie, że jeśli dzieci mają tablice, mogą je oprzeć na dowolnej powierzchni, np. na ścianie.
- W dalszej okolicy
Nowe zadania, które wspierają kluczowe cele nauczania, ale wymagają od dzieci dalszych poszukiwań. Może to być np. poszukiwanie gałązek i patyków do wykonania ściany ułamkowej, różnych liści do wykonania symetrycznego wzoru lub zbieranie danych do wykresów i diagramów.
- Długoterminowe plany dotyczące stopniowego wykonywania serii zadań na zewnątrz.
Nawet w warunkach miejskich można znaleźć kreatywne sposoby na zaangażowanie uczniów i rozwinąć nowe oczekiwania dotyczące regularnego i stopniowego korzystania ze środowiska zewnętrznego.
- Brak papierowej pracy domowej
Szkoły stały się jeszcze bardziej biegłe w planowaniu takich zajęć, ponieważ podczas Covid rodzice uczą się w domu. (Np. spacer, aby odkryć coś istotnego dla wyniku nauczania, lub zadanie na stole przyrodniczym, aby przynieść coś, czego nauczyciel nie może zidentyfikować).

Materiały do rozdania: Moduł 3, ćwiczenie 4, arkusz 2

1) Zestawy dla dzieci na świeżym powietrzu "grab bag"

Zaplanuj, że dzieci nie będą potrzebowały żadnych specjalnych środków do nauki na dworze lub będą potrzebowały ich bardzo niewiele. Umiejętne zadawanie pytań jest często ważniejsze niż duża ilość środków. Weź przykład z praktyki wczesnoszkolnej i modeluj z dziećmi proces dociekania na dworze.

Dla dzieci ze szkół podstawowych jest to przydatny zestaw: tablica (z dołączonym ołówkiem), prosta "mata do siedzenia" (mały kawałek maty do jogi/ stary brezent lub mała plastikowa torba z gazetą w środku) oraz gruba kreda lub dwie do niektórych ćwiczeń. (mały kawałek maty do jogi/starą plandekę lub małą plastikową torebkę z gazetą w środku, sklejona taśmą) oraz grubą kredę lub dwie do niektórych ćwiczeń. Kawałek liny przycięty na długość 1 m, oznaczony co 10 cm, to bardzo uniwersalny zestaw do wielu różnych zadań matematycznych i artystycznych na dworze. Jeśli każdy z uczniów przyniesie do szkoły "torbę życia" z tym zestawem, będzie on zawsze gotowy do użycia. Można go uzupełniać w miarę poszerzania repertuaru. Na koniec każdej lekcji dzieci muszą sprawdzić, czy ich zestaw jest kompletny, i zawiesić go na kołku, tak by był gotowy na następny dzień. Po pewnym czasie staje się to rutyną, a na dłuższą metę pozwala zaoszczędzić mnóstwo czasu.

2) Zestaw do ćwiczeń na świeżym powietrzu dla nauczyciela?

Przygotuj własną "torbę" zawierającą wszystko, czego potrzebujesz, aby czuć się komfortowo podczas pracy na zewnątrz: ubranie/obuwie, telefon/tablet, karty komunikacyjne, własną matę do siedzenia/stołek kempingowy oraz zasoby takie jak A2+ co to znaczy? Czy masz na myśli A4 czy A3? Tablica A2 jest masywna do przenoszenia w plenerze i droga do kupienia, w razie potrzeby, kreda/tablica samoprzylepna - tip PAPPUS: tablice nie sprawdzają się w wilgotnych warunkach!

Wielu z Was jest zaznajomionych z pracą na zewnątrz z klasą, ale dla innych może to być większe wyzwanie, więc zacznijcie od miejsca, w którym czujecie się swobodnie. Istnieje kilka opcji, począwszy od zadań podobnych do tych wykonywanych wewnątrz budynku, poprzez pracę w jego pobliżu, aż po szersze wykorzystanie terenu i materiałów naturalnych jako zasobów edukacyjnych. Omówiono tu także pewne kwestie praktyczne, aby pomóc odpowiedzieć na często pojawiające się wątpliwości.

Staraj się zapewnić otoczenie, które pomaga skupić się na nauce. Nie ma nic prostszego niż materiały naturalne, znalezione przedmioty i dobrze przygotowana "torba".

Materiały do rozdania: Moduł 3, ćwiczenie 5

DYSKUSJA - PRZEGLĄD TEMATÓW

Umiejętność czytania i pisania

Pomysły zawarte w trampolinach do nauki czytania i pisania to tylko próbka wielu sposobów, w jakie rośliny mogą być bodźcem do różnorodnych, zabawnych i angażujących zadań edukacyjnych na świeżym powietrzu. Punktem wyjścia jest często sama roślina, na przykład jako część wstępnego ćwiczenia relaksacyjnego, a następnie rusztowanie do opisowego i metaforycznego użycia języka w poezji, a potem, na przykład, do nauki Szekspira.

Jest to sugerowany proces rozwoju językowego.

- obserwacja rośliny
- wrażenia sensoryczne podczas obsługi
- wymienianie/nazywanie jego części
- przekształcanie tych rzeczowników w przymiotniki
- używanie przymiotników w przenośni lub jako prostych obrazów odnoszących się do istoty ludzkiej/sytuacji
- zobaczyć, jak robi to Szekspir i inni autorzy

Niektóre z nich dotyczą także możliwości czytania i pisania tekstów niefikcyjnych, mitów, legend, etymologii, dramatów i prezentacji słownych.

Matematyka

Naturalne zasoby luźnych części, jakich dostarczają rośliny, są bardzo uniwersalne i mogą być wykorzystywane jako "przedmioty manipulacyjne" do badania wielu pojęć matematycznych, zwłaszcza w klasach 1 i 2.

Jeśli zasady matematyki można aktywnie poznawać na świeżym powietrzu w zabawny i angażujący sposób, jakość i różnorodność używanego języka matematycznego pomoże wyjaśnić myślenie uczniów. Praca pisemna w klasie będzie wtedy lepiej zrozumiana. Poniższe odskocznie mają na celu przedstawienie pomysłów na regularne przebywanie z uczniami na świeżym powietrzu i aktywność fizyczną. W każdym semestrze szkolnym należy zaplanować szereg zadań wspierających realizację kluczowych celów nauczania.

Nauki ścisłe

Rośliny są oczywistym elementem programu nauczania biologii, który jest Wam dobrze znany. Te odskocznie pozwolą Wam dowiedzieć się więcej o tym, w jaki sposób rośliny mogą przyczynić się do rozwoju chemii i - co może być zaskakujące - fizyki. Niektóre zadania odnoszą się bezpośrednio do roślin z programu PAPPUS 15, podczas gdy inne dotyczą bardziej ogólnego wykorzystania roślin.

Rośliny nadają się do nauki opartej na metodzie badawczej na wiele sposobów. Uprawa od "nasionka do nasionka" pozwala uczniom poznać cały cykl życia żywej istoty i rzeczywiście pomaga odpowiedzieć na pytanie: "Czy to żyje?". Uczniowie muszą też nauczyć się pytać, czy daną roślinę lub

jabodę można dotknąć lub zjeść, więc zapoznanie ich z ryzykiem związanym z substancjami drażniącymi i truciznami jest lekcją życia, której warto nauczyć się odpowiednio wcześniej.

Nauka biologii i innych nauk ścisłych bez zajęć terenowych pozbawia uczniów możliwości odczuwania emocji związanych z odkrywaniem. Obniża to jakość ich doświadczeń edukacyjnych. Może sprawić, że przedmiot stanie się bardziej suchy i mniej istotny dla ich codziennego życia oraz dla znaczenia innych mieszkańców naszej planety, z którymi współistniejemy i od których jesteśmy zależni.

[SAPS www.saps.org.uk](http://www.saps.org.uk) jest niezbędnym źródłem informacji o nauce i roślinach w szkołach brytyjskich.

Sztuki kreatywne

Istnieje wiele korzyści płynących z wykorzystania przestrzeni na zewnątrz do pracy twórczej, między innymi to, że endorfiny mogą działać swobodniej, wywołując pozytywne uczucia, które z kolei mogą pobudzać kreatywność.

Przestrzeń dostępna na zewnątrz daje więcej miejsca na głośniejsze, bardziej mokre, brudzące i bardziej fizyczne zajęcia, a także daje uczniom większą swobodę wyrażania siebie przy mniejszych ograniczeniach.

Świat przyrody może być źródłem inspiracji artystycznej, a także materiałów i zasobów pochodzenia roślinnego, z którymi można pracować nad kolorem, wzorem, fakturą, linią, formą, przestrzenią, biomimikrą, biofilia, interpretacją dramaturgiczną, dźwiękiem i muzyką.

Niektóre z tych pomysłów są związane z roślinami z programu PAPPUS 15, a w innych można wykorzystać dowolne rośliny, więc są bardzo uniwersalne.

Nauki społeczne

Nasza historia i geografia naszej ziemi jest widoczna wszędzie wokół nas. Rośliny mogą odegrać ważną rolę w pomaganiu dzieciom w zrozumieniu ewolucji krajobrazu, historii lasów, karczowania, osiedlania się itp. Wykorzystanie roślin w przeszłości można powiązać z ich obecnym zastosowaniem, np. w medycynie i kosmetyce. Starożytni Grecy i Rzymianie jedli mniszek lekarski i stosowali go w celach leczniczych.

Umiejętności badawcze i szkicowanie w terenie z wykorzystaniem roślin wzbogacają wiedzę o tym, jak otaczający nas krajobraz jest kształtowany przez ludzi i przyrodę. Na lekcjach religii uczniowie poznają, w jaki sposób religie i ich święte teksty omawiają rośliny i ekologię w kontekście naszych obowiązków jako ludzi wobec innych mieszkańców naszej planety.

Technologia projektowania

Używanie narzędzi, wybieranie materiałów i projektowanie pod kątem funkcjonalności i stabilności konstrukcji jest kluczowym elementem kształcenia w zakresie technologii informacyjnej. Biofilia i biomimikra to ekscytujące obszary badań, które znajdują coraz ciekawsze zastosowania w przemyśle do rozwiązywania problemów związanych z materiałami i funkcjonowaniem.

Na trampolinach znajduje się wiele pomysłów na zajęcia z wykorzystaniem materiałów naturalnych, które są bardzo uniwersalne w projektach DT ([np. Trampolina do zabawy - Leszczyna](#)). Jedzenie i gotowanie to oczywiste sposoby wykorzystania roślin w programie nauczania. Informacje o roślinach jadalnych i przepisy kulinarne można znaleźć głównie w Zabawowych tablicach ogłoszeń.

Materiały do rozdania: Moduł 3, ćwiczenie 7

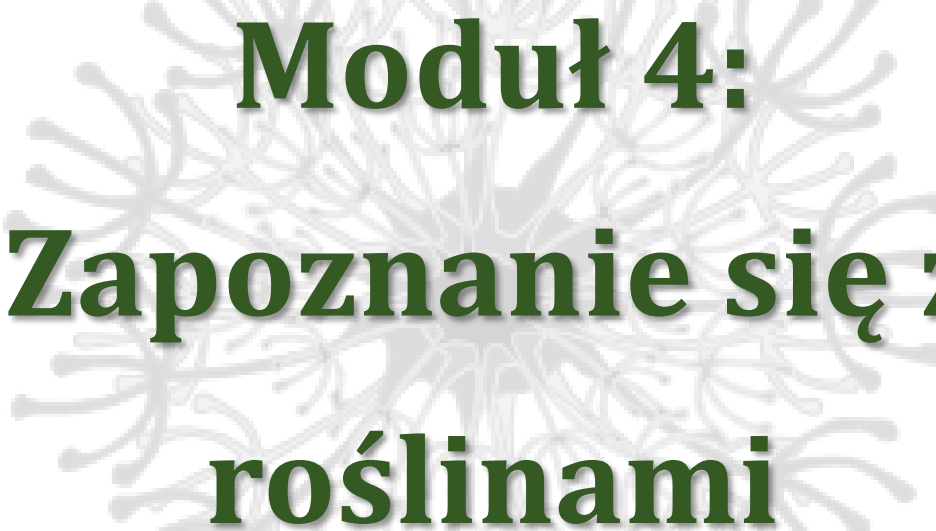
Uwagi trenera dotyczące "Charakteru

Można nadać temu ćwiczeniu charakter zabawy i lekkości. Poproś grupę, aby głęboko wyobraziła sobie sposób myślenia tej osoby i zachowywała się/ mówiła w przesadny sposób, używając także swojego ciała. Jeśli coś im się podoba, powinni mówić o tym bardzo głośno i ekspresyjnie! Mogą też stanąć na krzesłach, jeśli chcą! Jeśli jakiś pomysł bardzo im się nie podoba, również powinni wyrazić to w bardzo żywy sposób. Wyjdźcie na zewnątrz, ponieważ zmiana scenerii i naturalne bodźce mogą pomóc uczestnikom w zmianie sposobu myślenia.

Poszczególne postacie to:

- Idealistyczna, młoda nauczycielka, która właśnie ukończyła studia i jest entuzjastką, pragnącą zrobić dla dzieci wszystko, co najlepsze.
- Dziecko z piątego roku życia z ADHD.
- Dyrektor szkoły, który na ogół popiera innowacyjne pomysły, ale musi pamiętać o wszystkich kwestiach biurokratycznych/administracyjnych, brać pod uwagę interesy różnych interesariuszy (rodziców, dyrekcji, władz lokalnych itp.) i dokładnie wiedzieć, jak można zarządzać tą zmianą.
- Dziecko z 6. roku życia korzystające z wózka inwalidzkiego lub chodzika.
- Bardzo zaangażowana i szanowana opiekunka. Jest to osoba praktyczną, która chce wiedzieć, co każda zmiana oznacza z praktycznego punktu widzenia. Szkoła zwraca uwagę na jej punkt widzenia, ponieważ wielokrotnie udowodniono, że wie, o czym mówi.
- Zręczliwy, smutny nauczyciel. Ten nauczyciel nie ma złudzeń: wie, że w końcu wszystkie pomysły zawodzą, nawet jeśli nie są całkowicie bezużyteczne, i tak naprawdę nic się nie zmienia. Potrafi bardzo dobrze wskazać wady planu i nie wstydzi się wyrażać swoich obaw.
- Rodzic dwójki dzieci uczęszczających do szkoły, który dopiero teraz dowiedział się o tym pomysle, chce poznać szczegóły i informacje na jego temat oraz dowiedzieć się, dlaczego szkoła podejmuje takie działania.

Pappus

**Moduł 4:
Zapoznanie się z
roślinami**

Moduł 4: Poznawanie roślin

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu sesji uczestnicy będą potrafili

- 1b. Wykazywanie pewności siebie w identyfikowaniu różnych gatunków roślin.
- 1c. Wiedzieć, gdzie można znaleźć dodatkowe wsparcie, aby pomóc sobie i dzieciom w rozpoznawaniu roślin.

Podsumowanie sesji

Ta sesja ma na celu pomóc uczestnikom w lepszym poznaniu roślin z listy PAPPUS 15 i nabraniu pewności siebie w rozpoznawaniu wielu gatunków. Uczestnicy zapoznają się z kilkoma zabawnymi zadaniami, dzięki którym mogą poznać te rośliny.

Uwagi trenera

Ta sesja może być z łatwością dostosowana przez trenera: zapoznaj się z tablicą PAPPUS Springboards i wybierz ćwiczenie, które Twoim zdaniem będzie najbardziej odpowiednie dla Twojej grupy. Celem jest wsparcie uczestników w zrozumieniu wielu różnych i zabawnych sposobów pracy z roślinami.

Należy również pamiętać, że można pokazać uczestnikom bardziej szczegółowe informacje botaniczne dostępne na stronie internetowej, w tym bardzo obszerny słowniczek terminów oraz szczegółowe zdjęcia z opisami botanicznymi kilku roślin z programu PAPPUS 15.

Plan zajęć - Moduł 4 Poznawanie roślin

Zajęcia i LO	Czas	Zawartość strony	Metoda	Zasoby
Działalność 1 LO 1b, 1c	20 minut 	Podstawy botaniki Cel: zapoznanie się z rozpoznawaniem roślin	Praca indywidualna, grupowa	Arkusze informacyjne dotyczące identyfikacji roślin Karty Szczęśliwych Rodzin Podstawy botaniki Slajdy PPT
Działalność 2 LO 1b, 1c	65 minut 	Rozpoznawanie roślin Cel: zapoznanie się z różnymi zabawami służącymi rozpoznawaniu roślin	Opisy sensoryczne Zabawne rośliny Strona "Flora Poznaj aplikacje do identyfikacji roślin	Dostęp do przestrzeni zewnętrznych Karty informacyjne i karty Szczęśliwych Rodzin PAPPUS (Plant ID Facts and Happy Families Cards) Linki do innych aplikacji do identyfikacji roślin Aparat fotograficzny / szkicownik.
Streszczenie	5 minut	Podsumowując	Plenarny	

Ćwiczenie 1 - Podstawy botaniki

Efekty uczenia się:

- 1b. Wykazywanie pewności siebie w identyfikowaniu różnych gatunków roślin.
- 1c. Wiedzieć, gdzie można znaleźć dodatkowe wsparcie, aby pomóc sobie i dzieciom w rozpoznawaniu roślin.

Czas: 20 minut - 1 godzina

Metoda: Praca indywidualna i w grupach

Zasoby

- [Podstawy botaniki Slajdy PPT](#)
- Dostęp do przestrzeni zewnętrznych
- Karty informacyjne i karty Szczęśliwych Rodzin PAPPUS ([Plant ID Facts](#) and [Happy Families Cards](#))
- [Linki do innych aplikacji do identyfikacji roślin](#)
- Aparat fotograficzny/ szkicownik
- [Szczegółowy słownik botaniczny na stronie internetowej](#)
- Dodatkowe opisy zdjęć szczegółów botanicznych roślin

Działalność

Podstawy botaniki

Spójrz na slajdy [PPT Podstawy botaniki](#).

Uczestnicy badają 15 roślin z listy PAPPUS. Ile z nich już znają?

Wybierz jedną lub kilka osób, o których wiesz, że mogą się rozwijać w miejscu szkolenia.

Zrób kopie Karty Szczęśliwych Rodzin i Arkusza Identyfikacji Roślin dla wybranych roślin. Obejmują one cztery pory roku, więc możesz to zrobić o każdej porze roku dla większości roślin. Przyjrzyj się uważnie szczegółom na zdjęciach i w Arkuszu informacyjnym.

Zidentyfikuj najważniejsze cechy samej rośliny, używając szkła powiększającego, aby podejść do niej z bliska. Możesz być zaskoczony dodatkowymi szczegółami, które dostrzeżesz. Jak wiele nowych terminów botanicznych udało Ci się poznać? Ciesz się badaniami, rób szkice/notatki i podziel się swoimi odkryciami z kolegami (jeśli pracujecie nad tym w grupie).

Dla starszego użytkownika dostępna jest również "wirtualna" wycieczka wideo.

Omów przeprowadzenie powyższego ćwiczenia z grupą dzieci i poproś je o zapisanie swoich spostrzeżeń w formie szkicu/notatki. Możesz wcześniej wybrać rośliny, o których wiesz, że rosną w miejscu, w którym pracujesz. Dzieci mogą pracować w parach, przyglądając się różnym roślinom, a następnie zdać relację całej grupie.

Uwagi trenera

Możesz pokazać grupie slajd PPT Podstawy botaniki, aby przypomnieć uczestnikom, co rozumiemy przez rośliny i jakie są kluczowe definicje podstawowych części roślin.

Należy również określić, które z roślin objętych programem PAPPUS 15 rosną w miejscu szkolenia.

Omów korzyści i zagrożenia wynikające z używania aplikacji do identyfikacji roślin.

Ćwiczenie 2 - Rozpoznawanie roślin

Efekty uczenia się:

1a. Uczniowie wykazują pewność siebie w rozpoznawaniu różnych gatunków roślin.

1c. teraz, gdzie można znaleźć dodatkowe informacje, które pomogą Tobie i dzieciom w rozpoznawaniu roślin.

Czas trwania: 65 minut

Metoda: Indywidualna, praca w parach

Zasoby

- Teren/ogród/park
- PAPPUS 15 Arkusze informacyjne dotyczące identyfikacji roślin i karty Szczęśliwych Rodzin.
- Umiejętność czytania i pisania Tablica
- [Identyfikator roślin APP](#)

Działalność

Korzenie, łodyga, liście, kwiaty, nasiona. Są to podstawowe informacje o większości roślin, których wszyscy uczą się w dzieciństwie. W tym kursie poznasz także kilka innych terminów botanicznych, zapoznając się z 15 roślinami z serii PAPPUS. Do każdej rośliny dołączony jest arkusz informacyjny, który zawiera wiele szczegółów dotyczących jej identyfikacji. Pomagają one dzieciom w rozwijaniu umiejętności obserwacyjnych, ponieważ porównują zdjęcia z opisami z rzeczywistymi roślinami. W zasobach PAPPUS znajdują się także zestawy kart "Szczęśliwe rodziny" dla każdej rośliny. Stanowią one bardzo podstawowy zestaw obrazków do wykorzystania w pracy z młodszymi dziećmi, które uczą się rozpoznawać rośliny na podstawie ich najbardziej oczywistych cech. W zależności od czasu, jakim dysponujesz, możesz wybrać jedno lub kilka z tych ćwiczeń.

1. Wykorzystanie zmysłów - gra Feely Box.

Pracujcie w parach, w grupie dorosłych (lub z grupą dzieci ze szkoły). Każda para wycina niewielki fragment rośliny i wkłada go do "pudełka na drobiazgi" lub bawełnianej torby (można też użyć opasek na oczy), aby inna para mogła go zidentyfikować za pomocą dotyku i węchu. Następnie rozdaj okaz i dwa różne arkusze informacyjne do identyfikacji roślin kolejnej parze (jeden arkusz to właściwa roślina, a drugi to "żart").

Jedna osoba szczegółowo opisuje swoje odczucia, a następnie wącha roślinę.

Opisz fakturę łodygi i liści, ile jest pąków, jak są ułożone. Czy są naprzeciwległe, czy naprzemianległe w górę łodygi? To może być bardzo ważna cecha identyfikacyjna, gdy patrzy się na podobne rośliny, dlatego należy zwracać na to uwagę. Druga osoba w parze porównuje opisy z arkuszami informacyjnymi i decyduje, która to jest roślina. Zamieńcie się nowymi zestawami roślin.

2. Zabawne rośliny

Dla wybranych roślin przejrzyj odpowiedni arkusz Zabawowe trampoliny i wybierz dowolne ćwiczenie dla grupy (lub włącz grupę dzieci ze szkoły). Na przykład:

a. Poznaj drzewo (trampolina do zabawy z drzewami iglastymi)

Uczestnicy dobierają się w pary. Jeden z nich ma zawiązane oczy, a jego partner prowadzi go do drzewa. Osoba z zawiązanymi oczami może dotykać, wąchać (a nawet smakować) drzewo i pozostać na nim tak długo, jak chce. Kiedy jest gotowa, para prowadzi ją z powrotem do miejsca, z którego wyruszyła. Zdejmuje opaskę, a osoba, która ją założyła, musi odnaleźć drzewo, które poznała. Następnie uczniowie zamieniają się rolami.

b. Sztuka i rzemiosło (np. Poppy Playful Springboard)

Możesz wykorzystać różne rośliny do wykonywania prac plastycznych i rękodzielniczych. Zbierz płatki maku i odcisnij je na papierze, przyciskając czymś ciężkim.

Inną możliwością jest stworzenie "okna": użyj papieru samoprzylepnego i wytnij małe okienko na środku. Następnie usuń część, która się nie klei, i przyklej ją do zwykłej białej kartki - teraz będzie się kleić tylko tam, gdzie jest "okienko". Poszukajcie w okolicy małych części roślin, które można przykleić do okna, tworząc w ten sposób mały obrazek.

c. Sprzężenie zwrotne z kwiatami (Piesek Róża Zabawna trampolina)

Pod koniec zajęć możesz poprosić uczestników o informacje zwrotne, używając psiej róży jako metafory. Poproś uczestników, aby zastanowili się, co sprawiło im radość podczas sesji (czym była róża), co im się nie podobało (cierń) i co będzie dalej (pąk).

3. Uruchom stronę: "Flora"

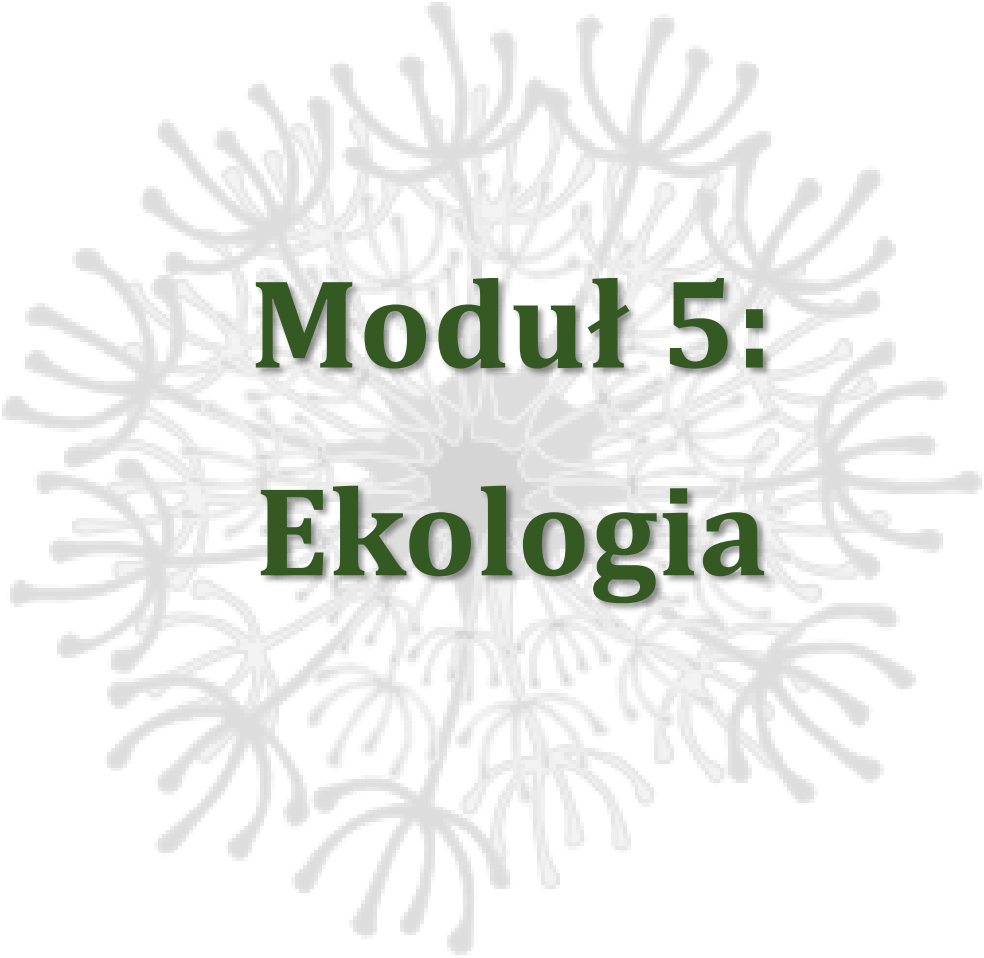
Patrz Tablica edukacyjna do nauki czytania i pisania nr - "Przewodnik po terenie szkoły".

Po zapoznaniu się ze wszystkimi roślinami występującymi na Twoim terenie/ w ogrodzie/parku, możesz wraz z grupą zacząć tworzyć "florę" miejsca. Jest to baza danych o roślinach występujących na wybranym terenie. Z czasem dzieci mogą ją rozbudowywać i może ona stać się interesującym zapisem rozwoju miejsca, w którym przebywacie, obserwując, jakie rośliny pojawiają się i znikają oraz jak zmienia się bioróżnorodność miejsca, jeśli podejmiecie pozytywne kroki w celu zmiany zarządzania nim.

4. Poznaj aplikacje do identyfikacji roślin

Istnieje wiele przydatnych aplikacji internetowych do identyfikacji roślin, takich jak [Plant Snap](#) i [PlantNet](#). Zapoznaj się z dostępnymi aplikacjami i wypróbuj je najpierw na roślinach, które wiesz, że potrafisz zidentyfikować. Poproś dzieci, aby zrobiły to samo i oceń, które z nich najlepiej się sprawdzają.

Pappus

Moduł 5: Ekologia

Moduł 5: Ekologia

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu sesji uczestnicy będą potrafili

- 4a. Zrozumienie podstawowych zasad ekologii
- 4b. Wykazanie się zrozumieniem współzależności i myślenia systemowego
- 5a. Doświadczenie zwiększonej gotowości do współpracy
- 5b. Doświadczenie w rozwijaniu umiejętności negocjacyjnych i komunikacyjnych

Podsumowanie sesji

Sesja ta koncentruje się na podstawowych zasadach ekologicznych, w tym na wzajemnych powiązaniach systemu ekologicznego, którego częścią jest człowiek, oraz na współzależności między poszczególnymi częściami systemu. Pokazuje również, jak te zasady wpływają na rzeczywistość.

Uwagi trenera

Jeśli nie jesteś zaznajomiony z tematem ekologii, warto wcześniej zapoznać się z nim, aby pomóc uczestnikom w zrozumieniu tych zasad.

Plan sesji - Moduł 5 Ekologia

Działalność i LO	Czas	Zawartość	Metoda	Zasoby
Działalność 1 LO 4a	60 minut 	Wideo o ekologii i grze Cel: zrozumienie podstawowych zasad ekologii i wzajemnych powiązań w naszym środowisku.	Plenarny	Film o ekologii; komputer, projektor, ekran, głośniki
Działalność 2 LO 4b, 5a, 5b	90 minut 	Gra rolnicza - perspektywy systemowe Cel: zrozumienie, w jaki sposób elementy wzajemnie powiązanego systemu wpływają na system i jak to się ma do sposobu myślenia o przyrodzie	Małe grupy i dyskusja plenarna	Gra rolnicza - instrukcja
Streszczenie	5 minut	Podsumowując	Plenarny	

Ćwiczenie 1: Film o ekologii

Efekty uczenia się:

4a. Zrozumienie podstawowych zasad ekologii

Czas: 60 minut

Metoda: Cała grupa

Zasoby

- [Film na temat ekologii autorstwa Andrésa Victora](#)
- Komputer, ekran projekcyjny, głośniki

Działalność

Upewnij się, że wszyscy uczestnicy mają dobry widok na ekran podczas prezentacji wideo na temat ekologii (czas trwania ok. 30 minut).

Po filmie poproś uczestników, aby ustawili się w kręgu w celu przeprowadzenia gry, w której muszą w tajemnicy wybrać dwóch innych uczestników (pamiętając o tym, aby nikomu nie zdradzić swojego wyboru). Kiedy będą gotowi, ich zadaniem będzie ustawienie się w takiej odległości od dwóch wybranych przez siebie osób. Gdy zaczną się przemieszczać, przekonają się, że bardzo trudno jest osiągnąć równowagę, ponieważ gdy ktoś przesuwa się na lepszą dla siebie pozycję, powoduje to ruch wszystkich osób, które go wybrały. Kiedy grupa znajdzie w końcu względnie nieruchomą/spokojną pozycję i przestanie się poruszać, wybierz osobę, która będzie nieruchoma w następnej rundzie, kiedy to po prostu pozostanie w jednej pozycji. Zadanie pozostałych osób jest takie samo jak poprzednio: ustawić się w równej odległości od dwóch wybranych przez siebie osób. Gdy ćwiczenie dobiegnie końca, wyjaśnij, że ta gra pokazuje, jak funkcjonuje sieć powiązań: jeśli jedna część systemu się poruszy, automatycznie spowoduje to ruch innych, połączonych z nią osób. Wyjaśnij, że w ten sposób działa cały nasz ekosystem: nie ma "jednej rzeczy", którą można zrobić bez wpływu na innych.

Na koniec zapytaj, czy uczniowie mają jakieś pytania, i zachęć do dyskusji o ekologii.

Uwagi trenera

Przygotuj wcześniej sprzęt informatyczny, przetestuj dźwięk, głośniki, projektor.

Ćwiczenie 2: Gra rolnicza i perspektywa systemowa

Efekty uczenia się:

- 4b. Zrozumienie współzależności i myślenia systemowego.
- 5a. Doświadczenie zwiększonego nastawienia na współpracę.
- 5b. Doświadczenie w rozwijaniu umiejętności negocjacyjnych i komunikacyjnych.

Czas: 90 minut z dyskusją

Metoda: Cała grupa / 4 małe grupy

Zasoby

- Instrukcja zawierająca zasady gry i tabelę punktacji znajduje się w załączniku [Moduł 5: Ćwiczenie 2](#).

Działalność

- 1) Podziel grupę na cztery mniejsze grupy, tak aby każda z nich była niesłyszalna dla pozostałych. Poinformuj każdą z grup, że są teraz farmą. Cztery gospodarstwa mają wspólne pastwisko, gdzie ich krowy mogą się żywić. Otrzymują od państwa jedną lub dwie krowy rocznie, a waga krów na koniec roku jest ich zyskiem. Celem gry jest zgromadzenie jak największego zysku.
- 2) Wszystkie cztery grupy / gospodarstwa są proszone o wybranie nazwy w celu sformułowania tożsamości grupy.
Wszystkie cztery gospodarstwa otrzymują arkusz ćwiczeń (patrz Handout [Moduł 5: Ćwiczenie 2](#)), zawierający dokładne zasady i tabelę punktacji. Jeśli to konieczne, wyjaśnij zasady gry. Zasady gry - zwłaszcza jej cel - mogą zostać powtórzone tylko na prośbę uczestników. Wszystkie grupy mogą negocjować zgodnie z zasadami podanymi w arkuszu zasad (tj. po trzeciej rundzie, a następnie po dwóch rundach). Od każdej grupy zależy, czy chce podjąć negocjacje, czy też nie.
- 3) Prowadzący powinni na bieżąco notować (na papierze, ale w miarę możliwości również na flipcharcie niewidocznym dla uczestników) wybory grupowe i zyski grup. Jeśli konieczne jest spotkanie między grupami, prowadzący organizuje je, ograniczając je do maksymalnie 3-4 minut (dokładny czas należy ustalić z wyprzedzeniem).
- 4) Po każdej rundzie i negocjacjach zostawcie grupom trochę czasu na omówienie swoich strategii.
- 5) Zwykle odbywa się około 10-12 rund. Jeśli w dwóch rundach wszystkie strony uzyskają 0 punktów, trener jako "państwo" interweniuje i grozi gospodarstwom odebraniem licencji, aby wymusić wspólne rozwiązanie. Jeśli przez co najmniej trzy rundy wszystkie strony uzyskają maksymalną liczbę punktów (poproś o 1-1 krowę), gra może zostać przerwana.
- 6) Po grze następuje dyskusja / podsumowanie (około 45 minut):
 - a. Jakie są Twoje uczucia w tej chwili?
 - b. Jakie były strategie grupowe? W jaki sposób podejmowaliście decyzje w grupie?
 - c. Co się stało na poziomie gry?
 - d. W jaki sposób to, co wydarzyło się na poziomie gry, można odnaleźć na poziomie społecznym?
 - e. Dyskusja o teoriach gier i wspólnych, współzależnych działaniach. Jakie działanie jest optymalne?

Uwagi trenera

Uwaga: to ćwiczenie może wywołać wysoki poziom konkurencyjności i silne emocje.

Podczas podsumowania po pytaniu c (powyżej) należy zaznaczyć, że maksymalny wynik za rundę dla całej grupy to 1600 punktów, dla 10 rund - 16 000 punktów, a optymalnie - 4000 punktów dla każdej z drużyn za dziesięć rund (lub obliczyć dla rund, w które graliście).

Sytuacja, w której rozgrywa się ta gra, to model systemu "tragedy of commons", a więcej informacji na ten temat można znaleźć tutaj: https://en.wikipedia.org/wiki/Tragedy_of_the_commons

Moduł 5
Dodatek

Materiały do rozdania: Moduł 5, ćwiczenie 2

GRA W FARMING

1. Podziel grupę na cztery zespoły. Celem gry jest osiągnięcie jak największego zysku.
2. Każda drużyna reprezentuje gospodarstwo rolne (firmę rolniczą) hodujące krowy. Ich zysk jest mierzony wagą krów, które hodują.
3. Cztery gospodarstwa mają do dyspozycji wspólne pole, na którym mogą hodować swoje krowy.
4. Wszystkie cztery gospodarstwa mogą ubiegać się (w ramach pomocy państwa) o 1 lub 2 krowy każdego roku na wiosnę. Jesienią państwo odkupuje krowy (jedną lub obie) na podstawie ich wagi. 1 kg = 1 punkt dla gospodarstwa.
5. Wszystkie cztery gospodarstwa muszą zdecydować, czy w danym roku utrzymają/wyhodują 1 czy 2 krowy. Jedna to minimum, więcej niż dwie są niedozwolone.
6. Gra powinna trwać około 10-12 rund (lata gospodarowania).
7. W przerwach między kolejkami grupy mogą inicjować spotkania, jednak pierwsze spotkanie może odbyć się dopiero po 3. kolejce, a między spotkaniami muszą minąć co najmniej 2 kolejki. Uczestnictwo w spotkaniu nie jest obowiązkowe.
8. Wydajność pola zależy od liczby krów hodowanych na nim. Poniższa tabela opisuje, jaką masę ciała może osiągnąć krowa w zależności od liczby krów.

Możliwy wynik		1 gospodarstwo		2 gospodarstwo		3 gospodarstwo		4 gospodarstwo	
1 krowa	2 krowy	Nr	kg	Nr	kg	Nr	kg	Nr	kg
4	0	1	400	1	400	1	400	1	400
3	1	1	300	1	300	1	300	2	600
2	2	1	200	1	200	2	500	2	500
1	3	1	100	2	200	2	200	2	200
0	4	2	0	2	0	2	0	2	0

Moduł 6: Rośliny jako aktorzy

Moduł 6: Rośliny jako aktorzy

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu sesji uczestnicy będą potrafili

- 3d. Budowanie pozytywnego nastawienia do roślin i przyrody
- 3e. Budowanie pozytywnych uczuć i postaw wobec przyrody poprzez sztuki twórcze
- 4c. Rozumienie, w jaki sposób język, którego używamy, wpływa na nasz sposób myślenia
- 4d. Przedstawianie i rozwijanie przykładów pozytywnego używania języka i kontaktu z przyrodą

Podsumowanie sesji

Sesja ta koncentruje się na różnych sposobach myślenia i mówienia o roślinach, zarówno jako o biernych zasobach dla ludzi, jak i aktywnych czynnikach. Przedstawione zostaną perspektywy eko-lingwistyczne. Uczestnicy mogą odkryć, że w sztuce rośliny zazwyczaj występują jako podmioty aktywne. Dzięki tym zajęciom uczestnicy mogą rozwinąć pozytywne nastawienie do roślin.

Uwagi trenera

Jeśli nie jesteś zaznajomiony z tematem eko-lingwistyki, warto wcześniej zapoznać się z nim, aby pomóc uczestnikom w zrozumieniu tych zasad.

Plan zajęć - Moduł 6 Rośliny jako aktorzy

Działalność i LO	Czas	Zawartość	Metoda	Zasoby
Rozgrzewka	10 minut	Gra rozgrzewająca Cel: dodanie energii uczestnikom po przerwie	Cała grupa	
Działalność 1 LO 3d, 4c	90 minut 	Interaktywny wykład na temat roślin jako aktorów Cel: pokazanie, że rośliny mogą być postrzegane jako bierni i aktywni aktorzy, w zależności od tego, jak używamy języka, aby o nich mówić	Plenarny	Wideo o roślinach jako aktorach Opowieść o papierowym teatrze
Działalność 2 LO 3e, 4d	90 minut 	Rośliny jako aktorzy w sztukach twórczych Cel: pokazanie, że w sztuce rośliny są zazwyczaj bardziej aktywne	Prezentacje indywidualne i w małych grupach, z prezentacją plenarną	Papier, długopisy, kolory, grube kartki A3
Streszczenie	5 minut	Podsumowując	Plenarny	

Ćwiczenie 1: Interaktywny wykład na temat roślin jako aktorów

Efekty uczenia się:

3d. Budowanie pozytywnego nastawienia do roślin i przyrody.

4c. Zrozumienie, w jaki sposób język, którego używamy, wpływa na nasz sposób myślenia.

Czas: 90 minut

Metoda: Wykład / cała grupa / indywidualna / mała grupa

Zasoby

- Film z wykładu Rośliny jako aktorzy Virág Suhajda: <https://pl.pappusproject.eu/training-course-materials>
- Wykład ppt
- Materiały dla uczestników
- Dodatkowe zasoby: Film na temat strategii roślin autorstwa Beáty Oborny: <https://pl.pappusproject.eu/training-course-materials>

Działalność

- 1) Uczestnicy oglądają wyświetlany materiał PPT/wykład.
- 2) Wykład zawiera ćwiczenie ([slajd 5](#)), w którym wszyscy uczestnicy otrzymują kartkę z trzema różnymi opisami tej samej rośliny. Każdy z uczestników ma czas na zapoznanie się z opisami, a następnie omówienie poniższych kwestii:
 - a. Jak w każdym przypadku opisana jest ta sama roślina?
 - b. Jakie są Twoje odczucia na temat danej rośliny po każdym opisie?
 - c. Co robi opisana roślina? Poszukaj czasowników, które pokazują czynności wykonywane przez samą roślinę! Uwaga: Drugi i trzeci opis nie powinny zawierać tych czynności.
- 3) Po wykonaniu ćwiczenia opisz, w jaki sposób język, którego używamy, kształtuje nasze uczucia wobec przyrody, i przedyskutuj, w jaki sposób ludzie i dzieci mogą na nowo "nastawić się" na przyrodę.
- 4) Podziel uczestników na małe grupy, aby poszukali wierszy, które opisują rośliny jako aktorów. Możesz też odwołać się do części Pakietu narzędzi programu PAPPUS poświęconej literaturze.

Uwagi trenera

*Zapoznaj się z dodatkowymi informacjami i odnośnikami w [Dodatku do Modułu 6](#).

Jako dodatkowe źródło informacji można wykorzystać przemówienie Beáty Oborny, węgierskiej ekolog, profesor i badaczki, wygłoszone podczas spotkania na Węgrzech w 2021 roku.

Ćwiczenie 2: Rośliny jako aktorzy sztuki twórczej

Efekty uczenia się:

- 3e. Budowanie pozytywnych uczuć i postaw wobec przyrody poprzez twórcze działania artystyczne.
- 4d. Przedstawianie i rozwijanie przykładów pozytywnego używania języka i kontaktu z przyrodą.

Czas trwania: 90 minut

Metoda: Cała grupa / indywidualna / mała grupa

Zasoby

- Papier, ołówki, kolory

Działalność:

- 1) Przedstaw dobry przykład pozytywnego języka używanego w odniesieniu do roślin i przyrody, np. bajkę ludową lub wiersz. Jeśli w poprzednich ćwiczeniach były jakieś dobre przykłady, możesz się do nich odwołać tutaj. Poszukajcie przykładu z ilustracjami, np. bajki kamishibai lub papierowego teatru. Ćwiczenie powinno zająć około 5-10 minut.
- 2) Ćwiczenia indywidualne - 15-20 minut:
 - a. Poproś każdego z uczestników, aby w dostępnej przestrzeni zewnętrznej znalazł roślinę, która go pociąga.
 - b. Napisz o tym wiersz lub ultrakrótkie opowiadanie. Może to być bardzo krótkie opowiadanie, np. haiku:
 - Zamieść opisy i sensowne doświadczenia związane z rośliną
 - Uwzględnij emocje, które wywołuje dana roślina
- 3) Kiedy uczestnicy będą mieli gotowe wiersze, połącz ich w pary lub grupy 3-4 osobowe - ćwiczenie powinno trwać około 45 minut.
 - a. Na początku poproś uczestników o podzielenie się swoimi wierszami.
 - b. Następnie grupy decydują, który z wierszy chciałyby zilustrować. Grupy mogą współpracować, aby wspólnie stworzyć te wiersze.
 - c. Teraz grupy projektują i rysują swoje ilustracje. Zapewnijcie dobrej jakości (gruby) papier do tego ćwiczenia.
- 4) Każda grupa prezentuje swój wiersz wraz z ilustracjami.

Uwagi trenera

Zapewnij odpowiednią ilość papieru, kredek itp. dla wszystkich grup.

Można użyć opowieści Teatru Papieru jako punktu odniesienia, a następnie użyć ramki [Teatru Papieru](#) do prezentacji.

Moduł 6
Dodatek

Moduł 6: Dodatkowe informacje i odniesienia

Nawiązanie kontaktu z naturą poprzez język, którego używamy.

Powszechnie wiadomo, że sposób, w jaki używamy języka, determinuje sposób, w jaki o czymś myślimy. Psychologia pozytywna wykorzystuje to do zmiany naszego obrazu siebie i innych - dając nam możliwość mówienia w bardziej pozytywny sposób. W tym rozdziale pomagamy sobie mówić bardziej pozytywnie o przyrodzie.

Na nasz stosunek do przyrody, a w jej ramach do roślin i zwierząt, bardzo duży wpływ ma również sposób, w jaki o niej mówimy. Ekolingwistyka zajmuje się tym obszarem za pomocą pojęcia "ponownego przypomnienia", które według Stibbe'a polega na "wyraźnym zwróceniu uwagi na wymazanie ważnego obszaru życia w danym tekście lub dyskursie, domagając się przywrócenia mu uwagi" (Stibbe, 2015:164). W naszym przypadku jest to nasza relacja i pokrewieństwo z naturą. Sposób, w jaki ponowne przypomnienie może działać, polega na nadaniu "ważności" tym obszarom, nadaniu im znaczenia i przypomnieniu nam o ich wartości jako podejścia. Stibbe (m.in.) podkreśla, że nadawanie znaczenia najskuteczniej odbywa się poprzez opis wizualny, odnoszący się do naszych zmysłów.

David Abram, filozof, w swojej słynnej pracy *The Spell of the Sensuous* (1996) opisuje, jak bardzo jesteśmy cielesnie odłączeni od natury i jak to wpływa na nasze poczucie "ja" i naszą relację z naturą oraz nasze naturalne osadzenie. W swojej pracy *Becoming an Animal* (2010) przekonuje, że musimy znaleźć "nowy sposób mówienia, taki, który urzeczywistnia nasze współbycie z ziemią (...). Styl mówienia, który otwiera nasze zmysły na to, co zmysłowe" (Abram 2010:3).

Jak działa zjawisko salience? Jak możemy zmienić nasz sposób mówienia o przyrodzie, aby nawiązać z nią głębszy kontakt?

Jak zauważa Stibbe (i Abram), ważne jest, aby używać opisów zmysłowych, być może także uwzględniających związki emocjonalne (takie jak zachwyty, strach, miłość), które z kolei przywracają zwierzęciu lub roślinie sprawczość.

Po przeczytaniu trzech opisów w podręczniku możemy już odczuć różnicę w tym, jak zaczynamy odnosić się do samego kwiatu. W pierwszym przykładzie kwiat jest ważny sam w sobie (jak się właśnie dowiedzieliśmy, jest to roślina obupłciowa) - jest czynnikiem działającym; drugi opisuje kwiat w sposób oderwany (bierne użycie czasowników), a w trzecim staje się on jedynie narzędziem produkcji.

Zgodnie z teorią kognitywną (zob. Lakoff i współpracownicy o metaforach, 1980) nasze użycie języka jest w dużym stopniu oparte na ciele - formułujemy znaczenie w oparciu o nasze ucieleśnione doświadczenie, co oznacza, że im bardziej wizualnie i zmysłowo coś opisujemy, tym więcej emocji jest wywoływanych. Nie potrafimy przywiązać się do rośliny, która zaspokaja rosnące zapotrzebowanie na produkcję (opis C); to samo prawdopodobnie dotyczy zioła o "lancetowatych liściach i obupłciowych kwiatach" (B - choć biolodzy mogą tu być wyjątkiem); jednak obrazy żółtego kwiatu o zachodzie słońca, w którym mieszka pszczoła i który szybko otwiera płatki, mogą wywołać emocje. Ten kwiat ma swoje własne życie i działania, jest istotą aktywną, podmiotem samym w sobie.

Fairclough (2003:150) opisuje ten proces jako impersonalizację (tutaj odnosimy to do roślin - również aktywnych, żywych istot), gdzie ludzie (i inne żywe istoty) są przedstawiani jedynie jako elementy struktur i procesów organizacyjnych. Widać to wyraźnie w przedstawionych opisach, ale łatwo znaleźć przykłady w naszym codziennym życiu.

Zachęcamy do ponownego obejrzenia filmu o konkursach roślinnych z tą myślą, zwracając uwagę na język, jakim posługuje się wykładowca, który często personalizuje rośliny, dając nam niepowtarzalną okazję do nawiązania z nimi kontaktu.

Bibliografia

- Lakoff, G., Johnson, H (1980). *Metafory, według których żyjemy*, University of Chicago Press
- Abram, D. (1996). *The Spell of the Sensuous*, Vintage Books.
- Stibbe, A. (2015). *Ecolinguistics - Language, Ecology and the Stories We Live by*, Routledge
- Fairclough, N (2003). *Analysing Discourse Textual Analysis for Social Research*, Routledge.
- Deng, Y. C., Hua, H. M., Li, J., & Lapinskas, P. (2001). Studies on the Cultivation and Uses of Evening Primrose (*Oenothera* spp.) in China. *Economic Botany*, 55(1), 83-92.
- *Oenothera biennis* link: https://en.wikipedia.org/wiki/Oenothera_biennis, retrieved 26th July, 2021.

Pappus

 Moduł 6: Ćwiczenie 1 - prezentacja slajd 15

Pappus

Moduł 7: Praca z roślinami i dziećmi

Moduł 7: Praca z roślinami i dziećmi

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu sesji uczestnicy będą potrafili

2f. Wykorzystanie zasobów programu PAPPUS do tworzenia procesu pedagogicznego dla swoich uczniów

Podsumowanie sesji

Podczas tej sesji uczestnicy mogą skupić się na tym, jak strategie i podejścia poznane podczas kursu PAPPUS mogą być wykorzystane w ich własnej pracy pedagogicznej. Mogą wspierać się nawzajem w tworzeniu podstawowego planu wykorzystania zasobów programu PAPPUS do własnych celów pedagogicznych.

Uwagi trenera

-

Plan zajęć - Moduł 7 Praca z roślinami i dziećmi

Działalność i LO	Czas	Zawartość	Metoda	Zasoby
Rozgrzewka	10 minut	Gra rozgrzewająca Cel: dodanie energii uczestnikom po przerwie	Cała grupa	
Działalność 1 LO 2f	90 minut 	Projektowanie procesu pedagogicznego Cel: zaprojektowanie przez uczestników własnych procesów pedagogicznych z wykorzystaniem zasobów programu PAPPUS	indywidualne i w małych grupach	Czyste kartki, długopisy
Streszczenie	5 minut	Podsumowując	Plenarny	

Ćwiczenie 1: Zaprojektowanie procesu pedagogicznego

Efekty uczenia się:

2f. Wykorzystanie zasobów programu PAPPUS do tworzenia procesu pedagogicznego dla swoich uczniów

Czas: 90 minut

Metoda: Indywidualna / w małych grupach

Działalność

Powiedz uczestnikom, że po zapoznaniu się z materiałami programu PAPPUS mają teraz okazję przećwiczyć włączanie nowych informacji do programu nauczania dla swoich uczniów.

Poproś uczestników, aby poświęcili około 10 minut na zastanowienie się nad grupami uczniów, którym planują wprowadzić program PAPPUS, określając swoje cele dla grup (tj. co chcą osiągnąć poprzez wprowadzenie programu PAPPUS, jakich przedmiotów mogą uczyć poprzez program PAPPUS).

Kiedy będą gotowi, poproś uczestników o utworzenie małych, czteroosobowych grup, w których będą mogli wzajemnie wspierać się w realizacji celów poprzez wspólną burzę mózgów. Jeśli są uczestnicy, których grupy mają podobne cechy (np. obie uczą matematyki dzieci w wieku 8-10 lat), połącz ich razem. Każdy uczestnik ma 20 minut na swoją "sprawę", w której opowiada o swoich planach, a następnie grupa przeprowadza burzę mózgów, proponując sposoby ich realizacji. Mogą wykorzystać konkretne działania ze szkolenia lub przejrzeć stronę [internetową PAPPUS](#) / [Zestaw narzędzi PAPPUS](#) w poszukiwaniu działań, które mogą pasować do ich celów. Uczestnicy mogą też podzielić się swoimi własnymi praktykami.

Poinformuj uczestników o 20-minutowych przerwach, aby mogli przejść do następnej osoby.

Uwagi trenera

Upewnij się, że uczestnicy wiedzą, kiedy upłynie 20 minut, i podkreśl, że ważne jest, aby przechodzić dalej, tak aby każdy miał swoją kolej. (Jeśli grupy zdecydują się nie przechodzić dalej, ponieważ chcą pracować nad jednym planem, nie ma w tym nic złego).

Moduł 8: Ocena i zakończenie

Moduł 8: Ocena i zakończenie

Efekty uczenia się:

Po zakończeniu sesji uczestnicy będą potrafili

- 3d. Budowanie pozytywnego nastawienia do roślin i przyrody
- 4. Zrozumienie współzależności i powiązań
- 5c. Udzielanie/otrzymywanie indywidualnych pozytywnych informacji zwrotnych
- 5d. Opisać doświadczenia

Podsumowanie sesji

Jest to moduł zamykający kurs PAPPUS. W ramach tej sesji uczestnicy mogą zastanowić się nad przebiegiem kursu, ocenić go i przekazać informacje zwrotne na temat kursu i siebie nawzajem.

Uwagi trenera

-

Plan sesji - Moduł 8 Ocena i zakończenie

Działalność i LO	Czas	Zawartość	Metoda	Zasoby
Rozgrzewka	10 minut	Gra rozgrzewająca		
Działalność 1 LO 5d	30 minut 	Gra ewaluacyjna i dyskusja Cel: ocena kursu PAPPUS	Cała grupa	Karty przedstawiające emocje
Działalność 2 LO 3d	30 minut 	Mandala Cel: refleksja na temat tygodnia i stworzenie mandali z roślin.	Cała grupa	Dostęp do przyrody
Działalność 3 LO 4, 5c	30 minut 	Pajęcza sieć Cel: pożegnanie	Cała grupa	kłębek włóczki
Streszczenie		Podsumowanie i zakończenie		

Ćwiczenie 1: Gra ewaluacyjna i dyskusja

Efekty uczenia się:

5d. Opisać doświadczenia

Czas: 30 minut

Metoda: Cała grupa

Zasoby

- Zestaw kart przedstawiających różne emocje.

Działalność

Pod koniec szkolenia należy poświęcić trochę czasu na ocenę kursu, prosząc uczestników o informacje zwrotne na temat tego, co im się podobało i jak bardzo był on dla nich przydatny.

Proponujemy dwa działania:

Na początku poproś uczestników, aby stanęli w kręgu i wymyślili gest (może mu towarzyszyć dźwięk), który przedstawia ich ogólne wrażenie ze szkolenia i to, jak się podczas niego czuli. Poproś kogoś, by zaczął, pokazując swój gest, a następnie poproś pozostałych o powtórzenie go. Upewnij się, że każdy ma szansę podzielić się swoim gestem i że reszta grupy go powtórzy. Może to być dość emocjonalne ćwiczenie i warto je przedyskutować.

W kolejnym ćwiczeniu należy przygotować zestaw kart przedstawiających emocje (np. "karty misia", "karty kota" itp.) i położyć je na środku grupy. Poproś każdego, aby wybrał jedną kartę, która przedstawia jego odczucia związane ze szkoleniem. Kiedy już dokonają wyboru, poproś kogoś, aby na początku pokazał swoją kartę i wyjaśnił, dlaczego ją wybrał i jak odnalazł szkolenie.

Ćwiczenie 2: Mandala

Efekty uczenia się:

3d. Budowanie pozytywnego nastawienia do roślin i przyrody

Czas: 30 minut

Metoda: Ćwiczenie w całej grupie

Zasoby

- Dostęp do zasobów naturalnych/przygotowanych części roślin.

Działalność

- 1) Poproś wszystkich uczestników, aby wyszli na otwartą przestrzeń i zebrali rośliny i ich części, owoce, orzechy itp., jednocześnie zastanawiając się nad tym, czego nauczyli się podczas kursu.
- 2) Przygotuj duży arkusz papieru lub wydzielone miejsce na stworzenie mandali.
- 3) Gdy uczestnicy wrócą do środka ze swoimi przedmiotami, poproś ich, aby ułożyli je na mandali, którą w ten sposób wspólnie stworzyli. Postaraj się zachęcić uczestników do wykonywania tej czynności w ciszy lub spokoju. Aby wspomóc proces twórczy, puść relaksującą muzykę.
- 4) Kiedy mandala zostanie ukończona, można zachęcić uczestników do umieszczenia wokół niej innych elementów stworzonych w ciągu tygodnia.
- 5) Zaproś ludzi, aby w ciszy przyjrzeni się wszystkim tym wytworom.
- 6) Następnie poproś wszystkich, aby stanęli w kręgu wokół mandali, łącząc ręce, jeśli grupa jest wystarczająco blisko.
- 7) Stwórzcie wspólnie dźwiękową bańkę, nucąc lub śpiewając proste dźwięki.
- 8) Zakończcie ćwiczenie.

Uwagi trenera

Jeśli nie ma miejsca na zewnątrz, można dostarczyć różnokolorowe orzechy, ziarna, liście, suszone kwiaty, przyprawy itp.

Ćwiczenie 3: Pajęcza sieć

Efekty uczenia się:

5. Zrozumienie współzależności i powiązań

5c. Udzielanie i przyjmowanie indywidualnych pozytywnych informacji zwrotnych

Czas: 30 minut (może być dłużej, jeśli masz czas)

Metoda: Ćwiczenie w całej grupie

Zasoby

- kłębek włóczki

Działalność

- 1) Poproś grupę, aby usiadła w zamkniętym kręgu, bez pustych miejsc i zbyt dużych odstępów między nimi.
- 2) Używając kłębka włóczki (im bardziej kolorowego, tym lepiej), powiedz uczestnikom, że za każdym razem, gdy dostaną kłębek, muszą owinąć część nitki wokół palca. Następnie wybierają kogoś innego, do kogo mogą rzucić kłębek, tak aby byli połączeni "linią nici". Powinni przekazać tej osobie pozytywną informację zwrotną, unikając mówienia o niej w trzeciej osobie (np. "Bardzo podobało mi się robienie z tobą tego czy tamtego" zamiast "Wybrałem ją, bo jest taka czy taka").
- 3) W pierwszej rundzie każdy powinien wybrać osobę, która jeszcze nie miała swojej kolejki, tak aby włóczka wróciła do osoby, która rozpoczęła ćwiczenie. Jeśli jest na to czas, obejdźcie grupę jeszcze raz, udzielając dalszych informacji zwrotnych i powiększając wizualną (i odczuwalną) sieć połączeń.
- 4) Zakończ ćwiczenie, zwracając uwagę na rozległość sieci i na to, jak bardzo grupa jest ze sobą powiązana. Zaznacz, że nikt nie może wykonać żadnego ruchu bez wpływu na wiele innych osób w kręgu.

Rozgrzewka
Gry

Rozgrywka 1: Samuraj

Efekty uczenia się:

- Zwiększenie skupienia i koncentracji grupy
- Rozgrzewka

Czas: 10-15 minut

Metoda: Cała grupa

Działalność

Cała grupa staje w kręgu. Między uczestnikami powinna być odległość mniej więcej na długość jednego ramienia. Każdy wciela się w rolę Samuraja. Celem gry jest wyłonienie dwóch najlepszych samurajów.

Zapewnij wszystkim uczestnikom dużo czasu na nauczenie się kroków/choreografii walki przed przejściem do konkurencji:

1) Jedna iteracja:

- Trzymając miecz dwoma rękami skierowanymi w dół, osoba rozpoczynająca wymachuje nim nad głową i trzymając go tam, krzyczy: 'Hi' (wymawia się {i} nie {ai}).
- Dwie osoby po obu stronach wymachują wymagowanymi mieczami, jakby chciały przeciąć go na pół, krzycząc przy tym "JAAA", po czym wycofują się.
- Osoba, która rozpoczęła zawody, opuszcza teraz miecz, aby wskazać nową osobę, i krzyczy "SAAAA".
- Nowa wybrana osoba powtarza tę czynność.

2) Konkurencja: każdy, kto popełni błąd, taki jak wymienione poniżej, musi opuścić krąg, odpadając z gry.

- a. reagowanie zbyt wolno
- b. nie reaguje
- c. brak synchronizacji z partnerem po drugiej stronie
- d. reagowanie, gdy nie jest się zaangażowanym itp.

3) Gra kończy się, gdy w grze pozostaje tylko dwóch Samurajów i to oni zostają zwycięzcami.

Gra rozgrzewkowa 2: Mazeltov

Efekty uczenia się:

- Zwiększenie skupienia i koncentracji grupy
- Rozgrzewka

Czas: 15 minut

Metoda: Cała grupa

Działalność

Prowadzący uczy grupę, która stoi w kręgu, serii działań. W momencie rozpoczęcia gry daną czynność może wykonywać tylko jedna osoba.

Możliwe działania:

- Osoba, która zaczyna, odwraca się na bok i krzyczy "KIA", trzymając dwie ręce wyciągnięte do przodu na wysokości bioder, dłońmi do góry. Akcja KIA zawsze musi być wykonywana w tym samym kierunku, więc jeśli otrzymujesz akcję od osoby po prawej stronie, możesz ją przekazać tylko osobie po lewej (tzn. nie zmieniasz kierunku).
- Osoba otrzymująca KIA może odeprzeć działanie, krzyżując ręce przed ciałem i mówiąc "USHIBUSHI". To odsyła działanie z powrotem do nadawcy.
- Osoba otrzymująca KIA może zdecydować, że nie przekaze go kolejnej osobie, ale komuś innemu w kręgu, wykonując to samo działanie, ale mówiąc "KIAMIA". Osoba, która otrzymuje działanie, wybiera teraz, w jaki sposób przekaze je dalej (tzn. w jakim kierunku i z jakim słowem towarzyszącym).
- Osoba, która otrzymuje działanie, może zdecydować się na działanie grupowe i pozdrowić wszystkich, trzymając jedną rękę w górze i mówiąc "MAZELTOV". Cała grupa podąża za nią, powtarzając tę samą czynność z okrzykiem "MAZELTOV". Osoba, która zainicjowała akcję, może następnie podjąć decyzję o kontynuowaniu dowolnej innej akcji (oprócz USHIBUSHI, ponieważ nie ma akcji, którą można by odrzucić, gdyż była ona ostatnią osobą wykonującą akcję).
- Osoba, której kolej nadeszła, może zdecydować się na działanie grupowe, mówiąc "NAGRODA NOBLA" i dumnie kroczyć w kręgu, podczas gdy inni świętują/pochwalają zdobycie nagrody. Następnie ta sama osoba kontynuuje inne działanie.
- Osoba, której kolej nadeszła, może zdecydować o działaniu grupowym, mówiąc: "FIESTA", na co wszyscy wiwatują i tańczą w innym miejscu w kręgu. Po tej czynności ta sama osoba kontynuuje inne działanie.

Gra rozgrzewkowa 3: Mistrzostwa w grze w kamień/papier/nożyce

Efekty uczenia się:

- Zwiększenie skupienia i koncentracji grupy
- Rozgrzewka

Czas: 5 minut

Metoda: Cała grupa

Działalność

- 1) Prowadzący opisuje ideę gry, która polega na tym, że uczestnicy spotykają się, aby stoczyć "walkę", używając reprezentacji kamień/papier/nożyce. Każda para liczy do trzech, po czym wykonuje ręką kształt przedstawiający jedną z poniższych czynności:
 - a. kamień: dłoń w pięści
 - b. papier: otwarta dłoń, wyciągnięte palce
 - c. nożyczki: palce wskazujący i środkowy w kształcie nożyczek

Kamień bije nożyce, nożyce biją papier, papier bije kamień.

- 2) Uczestnicy zaczynają chodzić po sali, skandując swoje imię, jakby dopingując się do działania. Kiedy stają twarzą w twarz z kimś innym, liczą do trzech i wyjmują swoją "broń". Ten, kto przegra, musi stanąć za zwycięzcą z rękami na ramionach, wykrzykując swoje imię, a następnie połączyć się w celu znalezienia nowej "walki".
- 3) Do tego, kto wygra następną walkę, dołącza kolejka skandujących przegranego (niezależnie od tego, ile osób się w niej znajduje), aż do momentu, gdy będą już tylko dwie kolejki, a w końcu tylko jedna - zwycięzcy!

Rozgrywka 4: Marylin Monroe

Efekty uczenia się:

- Zwiększenie skupienia i koncentracji grupy
- Rozgrzewka

Czas: 15 minut

Metoda: Cała grupa

Działalność

Grupa stoi w kręgu, a jedna osoba w środku wskazuje na kogoś innego, wywołując jedno z poniższych imion. Każde z tych imion wymaga jak najszybszego wykonania akcji/krótkiej scenki przez tę osobę i dwie osoby po jej obu stronach. Jeśli którejś z nich nie uda się wykonać działania (lub jeśli ktoś, kto nie jest zaangażowany, zacznie się poruszać), musi zamienić się miejscami z osobą na środku.

Sugestie nazw/działań (można dodać własne)

- Marylin Monroe: osoba w środku to Marylin Monroe, która próbuje przytrzymać swoją spódnicę, a osoby w kole to wiatr, który próbuje podnieść spódnicę do góry.
- James Bond: ten w środku trzyma w ręku wymagowany pistolet, podczas gdy ludzie po obu stronach trzęsą się z przerażenia.
- Pralka: osoby po obu stronach tworzą ramę dla pralki, a osoba siedząca pośrodku robi głową kółka, jakby była w pralce.
- Toster: osoby po obu stronach trzymają ręce razem, tworząc otwory w tosterze, a osoba na środku jest tostem, podskakuje i mówi "bip".
- Palma: osoba stojąca pośrodku stoi z rękami uniesionymi nad głowę i dłońmi skierowanymi do góry. Dwie osoby po obu stronach "tańczą" pod palmą.

Pappus

KONIEC OPAKOWANIA